Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | № 22 (8262). | 31 январь, 1984 йил ● СЕШАНБА ● Баҳоси 3 тийин.

ХАЛҚЛАРНИНГ ҲОҲИШ-ИРОДАСИНИ ИФОДАЛАБ

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ДЕПУТАТЛИГИГА НОМЗОДЛАРНИ РЎЙХАТГА ОЛИШ БОШЛАНДИ

МАРТ 4 ЯКШАНБА — СССР ОЛИЙ СОВЕТИГА САЙЛОВЛАР

Бутун мамлакатда умумхалқ сиёсий активлиги ва меҳнат ғайрати жўш урган бир вазиятда ўтаётган сайлов кампанияси янги муҳим босқичга қадам қўйди. 28 январь куни округ сайлов комиссиялари СССР Олий Советининг Иттифоқ Совети ва Миллатлар Советн депутатлигига номзодларни рўйхатга ола бошладилар. Москвада, Ленинград, Киев, Минск, Олмаота, Бокуда ва бошқа шаҳарларда мамлакат давлат ҳокимияти Олий органи депутатлигига биринчи номзодлар — Ватаннинг муносиб ўғил ва қизлари рўйхатга олиндилар.

Пойтахтнинг СССР Олий Совети Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи Москва шаҳар Пролетар сайлов округига кирган Пролетар ва Жданов районларининг меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ю. В. Андропов шу сайлов округидан СССР Олий Совети депутатлигига овозга қўйилиши учун розилик берганлигини округ сайлов комиссияларига матбуотда эълон қилинган очиқ хатдан билиб ниҳоятда мамнун бўлдилар. Округдаги заводлар, қурилишлар, муассасалар, ташкилотлар ва ўқув юртларининг коллективлари бунинг учун Юрий Владимировичдан миннатдордирлар. Улар Коммунистик партиянинг ички ва ташқи сиёсатини, партия ленинча Марказий Комитетининг, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг собитқадам самарали фаолиятини тўла-тўкис қўллаб-қувватлайдилар.

Пролетар сайлов округи округ сайлов комиссиясининг мажлиси тантанали вазиятда ўтди. Мажлисни комиссия раиси — И. В. Лихачев номли Москва автомобиль заводининг слесари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони В. С. Павловский очди.

Кеча, деди у, биз Юрий Владимирович Андропов пойтахтнинг Пролетар сайлов округидан СССР Олий Совети депутатлигига овозга қўйилишига розилик берганлигини билдик.

Барча совет кишилари Юрий Владимировични улуғ Ленин иши учун, коммунистик ғоялар тантанаси учун букилмас ва садоқатли курашчи деб, ўзининг бутун кучи, билими ва тажрибасини партия қарорларини рўёбга чиқариш учун сарфлаётган инсон деб биладилар.

Коммунистлар, барча меҳнаткашлар, чет эллардаги дўстларимиз ўртоқ Ю. В. Андропов сиймосида Ленин типидаги атоқли раҳбарни кўрадилар.

Биз Юрий Владимировичнинг Пролетар сайлов округидан СССР Олий Совети депутатлигига овозга қўйилишга розилик берганлигини юксак шараф ва катта ишонч деб қабул қиламиз. Округ меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети 1983 йил декабрь Пленумининг қарорларига амалий иш билан жавоб қайтариб, йиллик топшириқларни муддатидан илгари бажариш, меҳнат унумдорлигини пландан ташқари ошириш ва маҳсулот таннархини камайтириш учун социалистик мусобақани яна ҳам кенг авж олдиришга азму қарор бергандирлар.

Сўнгра И. А. Лихачев номли автомобиль заводи пўлат ва рангли металл қуйиш цехининг ишчиси В. А. Седовага сўз берилади. У Пролетар сайлов округидан СССР Олий Совети депутатлигига номзод этиб ўртоқ Ю. В. Андроповни рўйхатга олишнқ корхона коллективи номидан таклиф қилди.

Гўшт саноати Москва ишлаб чиқариш бирлашмаси касаба союз комитетининг раиси Л. Ф. Баранова, Биринчи давлат подшипник заводининг шлифовкачиси А. Ф. Егорова, РСФСР маориф министрлиги мактаблар илмий-тадқиқот институтининг директори В. Ф. Кривошеев, КПСС Пролетар район комитетининг биринчи секретари А. Ф. Корчагин бу таклифни қизғин қўллаб-қувватладилар.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси **Юрий Владимирович Андропов**ни Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи Пролетар сайлов округидан СССР Олий Совети депутатлигига номзод этиб рўйхатга олиш тўғрисида бир овоздан қарор қабул қилинди.

СССР Олий Совети Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи Боку — Ленин сайлов округининг округ сайлов комиссияси КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари **Гейдар Алиевич Алиев**ни шу сайлов округидан депутатликка номзод этиб рўйхатга олди.

Воронеж областидаги Россошан сайлов округи округ сайлов комиссиясининг мажлисида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, РСФСР Министрлар Советининг Раиси **Виталий Иванович Воротников** шу сайлов округидан СССР Олий Совети Иттифоқ Совети депутатлигига номзод қилиб рўйхатга олинди.

Округ сайлов комиссияси КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари **Михаил Сергеевич Горбачев**ни Ставрополь ўлкасидаги Ипатово сайлов округидан СССР Олий Совети Иттифоқ Совети депутатлигига номзод этиб рўйхатга олди.

Москвадаги Перово сайлов округи округ сайлов комиссиясининг мажлиси бўлди. Комиссия КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Москва шаҳар партия комитетининг биринчи секретари **Виктор Васильевич Гришин**ни шу сайлов округидан СССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб рўйхатга олди.

Белоруссия пойтахтидаги округ сайлов комиссияси КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети раисининг биринчи ўринбосари, СССР Ташқи ишлар министри **Андрей Андреевич Громико**ни Минск — Москва сайлов округидан СССР Олий Совети Иттифоқ Совети депутатлигига номзод этиб рўйхатга олди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Қозоғистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **Динмуҳаммад Аҳмедович Кунаев** округ сайлов комиссиясининг мажлисида Олмаота — Ленин сайлов округидан СССР Олий Совети Иттифоқ Совети депутатлигига номзод қилиб рўйхатга олинди.

СССР Олий Совети Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи Ленинград шаҳар сайлов округи округ сайлов комиссиясининг мажлиси бўлди. Комиссия КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари **Григорий Васильевич Романов**ни шу сайлов округидан депутатликка номзод этиб рўйхатга олишга қарор қилди.

СССР Олий Совети Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи Ростов областидаги Шахтинск сайлов округининг округ сайлов комиссияси КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси. КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Партия контроли комитетининг раиси **Михаил Сергеевич Соломенцев**ни шу округдан депутатликка номзод қилиб рўйхатга олди.

СССР Олий Совети Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи Москва шаҳар сайлов округининг округ сайлов комиссияси мажлисида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси **Николай Александрович Тихонов** шу сайлов округидан депутатликка номзод этиб рўйхатга олинди.

Округ сайлов комиссияси КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Мудофаа министри, Совет Иттифоқи Маршали **Дмитрий Федорович Устинов**ни Москвадаги Кунцево сайлов округидан СССР Олий Совети Иттифоқ Совети депутатлигига номзод қилиб рўйхатга олди.

Москвада округ сайлов комиссияси КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари **Константин Устинович Черненко**ни Куйбишев сайлов округидан СССР Олий Совети Иттифоқ Совети депутатлигига номзод этиб рўйхатга олди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **Владимир Васильевич Шчербицкий** Киевда бўлиб ўтган округ сайлов комиссиясининг мажлисида Ленин сайлов округидан СССР Олий Совети Иттифоқ Совети депутатлигига номзод этиб рўйхатга олинди.

Округ сайлов комиссияларининг мажлисларида «Зеленоградстрой» трестига қарашли 111-қурилиш бошқармаси комплекс бригадасининг бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Николай Анатольевич Злобин**, СССР Фанлар академиясининг президенти **Анатолий Петрович Александров**, Москвадаги 79-поликлиника терапия бўлимининг мудири **Людмила Павловна Шурыгина**, Москва метростройи 8-қурилиш-монтаж бошқармаси проходкачилар бригадири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Александр Сергеевич Суханов**, Москва областидаги «Коммунарка» давлат наслчилик заводининг машинада сут соғиш мастери, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Мария Сергеевна Громова**, Ленинграддаги «Кировский завод» бирлашмаси йиғувчи слесарлар бригадири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Иван Васильевич Захаров**, «Ставропольнефтегаз» ишлаб чиқариш бирлашмаси Будённий бурғилаш ишлар бошқармасининг пармаловчиси **Геннадий Николаевич Добрынин**, Воронеждаги «Электросигнал» ишлаб чиқариш бирлашмасининг йиғувчи-слесари **Нина Митрофановна Боева**, «Ростсельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасининг йўнувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Петр Кондратьевич Колесников** СССР Олий Совети депутатлигига номзодлар қилиб рўйхатга олиндилар.

«Нефть дошлари» денгиз пармалаш ишлари бошқармасининг пармаловчиси **Гусейне Рустам ўғли Ибрагимов**, Минск автомобиль заводининг темирчи штамповкачиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Евгений Александрович Шуляк**, Ю. А. Гагарин номли Олмаота тикувчилик — ишлаб чиқариш бирлашмасининг тикувчи-мотористи **Гулнора Оразбековна Диханбаева**, Целиноград областидаги Омонгелди номли совхоз механизатори **Наталья Владимировна Геллерт**, Украина ССР Фанлар академиясининг президенти, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Борис Евгеньевич Патон**, Донецк областидаги «Артемуголь» ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли В. И. Ленин номли шахтасининг забойчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Александр Григорьевич Хворостян** ҳам СССР Олий Совети депутатлигига номзод этиб рўйхатга олиндилар.

(ТАСС).

БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ МЕҲНАТ МАРОМИ

1983 ЙИЛДА СССРНИ ИҚТИСОДИЙ ВА СОЦИАЛ РИВОЖЛАНТИРИШ ДАВЛАТ ПЛАНИНИНГ БАЖАРИЛИШ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

1983 йилда СССРнинг халқ хўжалигини янада юксалтиришга эришилди, сифат кўрсаткичлари яхшиланди, иқтисодий ўсиш суръатлари жадаллашди. Совет кишиларининг фаровонлиги тобора ошиб борди, дейилган 1983 йилда СССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш Давлат планининг бажарилиш якунлари тўғрисида СССР Марказий статистика бошқармасининг ахборотида.

Миллий даромад 14,5 миллиард сўм кўпайиб, амалдаги нархларда 530 миллиард сўмдан ошиб кетди. Унинг тўртдан уч қисми истеъмол учун фойдаланилди, уй-жой ва социал-маданий қурилишга кетган харажатларни ҳисобга олганда эса бевосита халқ фаровонлиги учун миллий даромаднинг бешдан тўрт қисми сарфланди.

Саноат маҳсулоти 1982 йилга нисбатан 29 миллиард сўмлик кўпайди ва корхоналарнинг 1982 йил 1 январда бўлган улгуржи нархларида 752 миллиард сўмликдан ошиб кетди.

Қишлоқ хўжалиги маҳсулоти 1983 йилда салкам 134 миллиард сўмликни, йиллик ўсиш эса 6,4 миллиард сўмликни ташкил этди.

Қиймати 146 миллиард сўмлик асосий фондлар ишга туширилди, бу эса 1982 йилдагига қараганда 6 миллиард сўмлик кўпдир.

Халқ хўжалигидаги ишчи ва хизматчиларнинг ўртача йиллик сони 0,9 миллион нафар кўпайиб, 116,1 миллион кишига етди, колхозларнинг жамоат хўжалигида банд бўлган колхозчилар сони 13 миллион кишини ташкил этди. Аввалги йилларда бўлгани каби меҳнатга қобилиятли аҳоли иш билан батамом таъминланди.

Меҳнат коллективлари тўғрисида СССР қонунининг қабул қилинганлиги ишлаб чиқаришни бошқариш ва социал ривожланиш масалаларини ҳал этишда меҳнаткашларнинг активлигини ўстиришга ёрдам бермоқда. Бригада пудратини қўллаш кенгайтирилди.

Хўжаликни юритишни такомиллаштириш, давлат интизомини, меҳнат ва план интизомини мустаҳкамлаш тадбирлари амалга оширилмоқда. Иш вақтининг зое кетиши қисқарди, кадрлар қўнимсизлиги камайди.

Ишлаб чиқариш самарадорлиги ошди. Ижтимоий меҳнат унумдорлигини ўстириш ҳисобига 3,5 миллион кишининг меҳнати тежалди; тахминан 2 миллиард сўмлик хом ашё, материал, ёқилғи, энергия ва бошқа меҳнат қуроллари иқтисод қилинди.

Шу билан бирга айрим министрлик ва идоралар ёқилғи, иссиқлик энергияси ҳамда электр энергиясини, қора металлар прокатини тежаш топшириқларини бажармадилар.

Ташқи савдо обороти 127 миллиард сўмга етди. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар билан социалистик иқтисодий интеграция доирасидаги савдо-сотиқ, илмий-техникавий ҳамкорлик муваффақиятли равишда ривожланди.

1983 йилда халқ хўжалигининг барча тармоқларида фан ва техника ютуқлари жорий этилди. Фан-техника программаларининг ва Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар билан ҳамкорликда ишлаб чиқилган программаларнинг топшириқларини реализация қилиш давом этмоқда.

Саноатда ишлаб чиқаришни автоматлаштириш, эпчил ишлаб чиқариш системаларини яратиш, ишлаб чиқарилаётган машина ва ускуналарнинг техникавий даражаси ҳамда сифатини ошириш, кўтарма транспорт ва омбор ишларини механизациялаш тадбирлари амалга оширилди. Бир қанча юқори самарали технология жараёнлари жорий этилди, микропроцессорларни, робот техникасини қўллаш кенгайтирилди. Саноат маҳсулотининг 3,7 минг номдаги янги турларини ишлаб чиқариш ўзлаштирилди.

Ҳисоблаш техникаси воситаларини, рақамли программа билан бошқариладиган ва «ишлов берувчи марказ» типидаги металл қирқиш станоклари, саноат роботлари, техникавий-иқтисодий параметрлари бирмунча юқори бўлган машиналар ва ускуналар ишлаб чиқариш илдам суръатлар билан кўпайди.

Атом электр станцияларида электр энергияси ҳосил қилиш, дизель моторли автомобиллар, кучи оширилган тракторлар, заготовкаларни узлуксиз қуядиган машиналардан пўлат, металл маҳсулотининг тежамли турларини, мураккаб ва концентрациялаштирилган минерал ўғитлар ишлаб чиқариш кўпайди.

Қишлоқ хўжалигида деҳқончиликнинг майдон бирлигидан энг кўп маҳсулот олинишини таъминлайдиган зона системаларига ўтиш давом эттирилди, саноат технологиялари, тупроққа ишлов беришнинг самарали усуллари жорий этилди. Қишлоқ хўжалигининг моддий-техника базаси машина ва ускуналарнинг янги серунум турлари билан тўлдирилди, ўғит ва заҳарли химикатларнинг самарали хиллари қўлланилди.

1983 йилда дон учун маккажўхори ва соя экинларининг 60 проценти, қанд лавлаги майдонларининг қарийб ярми ва кунгабоқар майдонларининг тўртдан бир қисми қўл меҳнатидан фойдаланилмай саноат технологиялари асосида ишланди.

Қурилишда ишларни юритишнинг илғор методлари янада ривожлантирилди. Тўлиқ йиғиладиган қурилишнинг салмоғи ошди. Саноат объектларини барпо этиш муддатларини анча қисқартириш имкониятини берадиган йиғма бинолар — модулларни қўллаш кенгайди.

Транспортда 1982 йилга нисбатан электрлаштирилган темир йўлларнинг узунлиги 1,1 минг километр ортиб, салкам 47 минг километрни ташкил этди; контейнерларда юк ташиш кўпайди.

Денгиз ва дарё флотига Ватанимизда ишлаб чиқарилган кўп юк ортувчи махсус янги кемалар қўшилди.

Бироқ фан ва техникани ривожлантириш планининг бир қанча топшириқлари ва фан-техника программалари бажарилмай қолди.

Маҳсулот реализация қилиш йиллик плани 101 процент бажарилди. Барча саноат министрликлари ва иттифоқдош республикалар планни адо этишди.

Саноат маҳсулотининг умумий ҳажми 1982 йилга нисбатан пландаги 3,2 процент ўрнига 4 процент ошди. Унинг мутлақ ўсиши шу беш йилликнинг дастлабки икки йилидаги ўртача даражадан 1,3 баравар юқори бўлди.

Машинасозлик ва металл ишлаш, газ, химия ва нефть химияси, озиқ-овқат саноати умуман саноатга қараганда бир мунча юксакроқ суръатларга эришди. Истеъмол буюмлари («Б» группаси маҳсулотлари) ишлаб чиқаришни илдам ўстириш таъминланди.

Ғарбий Сибирь, Канс-Ачинск, Жанубий Якутия, Павлодар — Экибастуз территориал ишлаб чиқариш комплекслари ва Курск магнит аномалияси зоналари жадал ривожлантирилди.

Меҳнат унумдорлиги планда белгиланган 2,9 процент ўрнига 3,5 процент ўсди. Маҳсулот ишлаб чиқаришда ўсишнинг 88 процентига шу ҳисобдан эришилди. Кўмир саноати ва енгил саноат министрликларидан ташқари барча министрликлар меҳнат унумдорлиги планини бажарди.

Умуман саноатда ва кўпчилик министрликларда меҳнат унумдорлигининг ўсиши ўртача иш ҳақи ўсишидан ошиб кетди: ана шу кўрсаткичларнинг нисбати яхшиланди ва йиллик план мўлжалларга мувофиқ бўлди.

Пировард натижаларга қараб ҳақ тўланиб, ягона наряд асосида ишлайдиган бригадалар тобора кўпроқ ривож топмоқда. Бригадаларда ишлаётган барча ишчиларнинг тахминан учдан икки қисми шундай бригадаларга жалб этилган.

Маҳсулот таннархини камайтириш ва фойда олишни кўпайтириш топшириқлари бажарилди. Таннархни камайтириш ҳисобига 1,7 миллиард сўм тежалди.

Ишлаб чиқаришнинг техника-иқтисодий кўрсаткичлари ва маҳсулот сифати яхшиланди. Маҳсулотнинг умумий ҳажмида аъло Сифат категориясидаги маҳсулот улуши 15,7 процентни ташкил этди.

Маҳсулотнинг энг муҳим турларини ишлаб чиқариш қуйидагича бўлди: электр энергия 1416 миллиард киловатт-соат; нефть (газ конденсатини ҳам қўшиб) — 616 миллион тонна; газ — 536 миллиард куб метр; кўмир — 716 миллион тонна; пўлат — 153 миллион тонна; қора металлар прокати (тайёри) — 107 миллион тонна; темир рудаси — 245 миллион тонна; минерал ўғитлар (тўйимли моддалари — 100 процентига айлантириб ҳисоблаганда) — 29,7 миллион тонна; ўсим-

(Давоми 2-бетда).

ЮКСАЛИШ — ФАҚАТ РЕЗЕРВЛАР ҲИСОБИГА

СССР 60 ЙИЛЛИГИ НОМЛИ АНГРЕН «РЕЗИНОТЕХНИКА» ЗАВОДИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ 1984 ЙИЛГИ

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

СССР 60 йиллиги номли «Резинотехника» заводи ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари КПСС XXVI съезди қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг шундан кейинги Пленумлари қарорларини бажара бориб, ўн биринчи беш йилликнинг уч йиллик планини муддатидан илгари адо этдилар.

Завод коллективи КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил декабрь Пленуми қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг Пленумдаги нутқидан келиб чиқадиган қоида ва хулосаларни қўллаб-қувватлаб 1984 йилда «Шараф ва шуҳрат ҳам — меҳнатга яраша!», «Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олайлик!», «Заводни тармоқдаги намунали корхонага айлантирамиз!» шиорлари остида меҳнат қилишга қарор қилади ва зиммасига қуйидаги социалистик мажбуриятларни қабул қилади.

Маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми ва реализацияси бўйича ўн биринчи беш йилликнинг тўрт йиллик топшириғи муддатидан илгари 27 декабрда бажарилади.

Йиллик пландан ташқари 700 минг сўмлик маҳсулот, шу жумладан, 300 минг сўмлик хўжалик-рўзғор буюмлари реализация қилинади.

Прогрессив технология ва илғор тажрибаларни ишлаб чиқаришга жорий этиш, иш вақтининг йўқотилишини камайтириш эвазига меҳнат унумдорлиги пландагидан ташқари 1,2 процент оширилади.

Янги техника ва технологияни ишлаб чиқаришга жорий этиш юзасидан белгиланган тадбирларнинг амалга оширилиши, хом ашё, ёқилғи энергетика ресурслари ва бошқа материаллардан омилкорлик ва тежамкорлик билан фойдаланиш эвазига маҳсулот таннархини пландагига қўшимча 0,5 процентга арзонлаштиришга эришилади.

Ишлаб чиқариш ҳажми ўсишининг 86 проценти меҳнат унумдорлигини ошириш эвазига амалга ошади.

Маҳсулот сифатини яхшилаш бўйича ишлар давом эттирилади, маҳсулот сифатини комплекс бошқариш системаси жорий этилади, маҳсулотларни бенуқсон тайёрлаш ва уларни биринчи тақдим этишдаёқ топширишга эришиш мусобақаси ривожлантирилади, шахсий тамға билан ишлаш ҳаракати кучайтирилади.

Меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг коллектив формасини ишлаб чиқаришга жорий этиш давом эттирилади, бу усулга ишчиларнинг 52,2 проценти жалб этилади, уларнинг 21,6 проценти меҳнат иштироки коэффициентини ҳисоблаш принципи асосида ишлашга эришилади.

Ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш ва автоматлаштириш ҳисобига қўл меҳнатининг солиштирма оғирлиги 2,3 процентга камайтирилади ва шартли 40 ишчи бошқа ишларга ўтказилади.

Кадрлар қўнимсизлиги 16,7 процентга камайтирилади.

Ишлаб чиқариш фондлари, материаллар ва бошқа ресурслардан самарали фойдаланиш орқали камида 5 тонна каучук, 2000 квадрат метр газламалар, 15 тонна шартли ёқилғи, 43 минг киловатт соат электр энергия, 182 гигакалорий иссиқлик энергияси тежалишига эришилади.

Бешта янги хил халқ истеъмол товарларини ишлаб чиқариш ўзлаштирилади.

Иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг комплекс программаларини амалга ошириш асосида 3200 квадрат метр турар-жой, 100 ўринли профилакторий ишга туширилиши таъминланади, туристик дам олиш базаси қурилади, 280 ўринли болалар боғча-яслиси қурилиши бошлаб юборилади, «Юлдузча» пионер лагеридаги ўринлар сони 300 тага етказилади.

Завод хизматчиларини «Нефтехимик» совхозида етиштирилган озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлаш учун қорамоллар 350 бошга, чўчқалар 1000 тага, паррандалар 20 минг донага етказилади.

90 тонна гўшт, 90 тонна сут, 100 минг дона тухум тайёрланади ва реализация қилинади.

Бўка районидаги Мичурин номли колхоз ва Оҳангарон районидаги «Ангрен» совхозига қишлоқ хўжалиги техникасини ремонт қилишда, ем-хашак тўплашда ва ҳосилни йиғиштириб олишда оталиқ ёрдами кўрсатиш давом эттирилади.

СССР 60 йиллиги номли «Резинотехника» заводи коллективи тармоқнинг барча хизматчиларини 1984 йил ва умуман беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш бўйича социалистик мусобақани авж олдириб, заводни намунали корхонага айлантиришга чақиради.

Социалистик мажбуриятлар корхона партия-хўжалик активи йиғилишида муҳокама этилган ва қабул қилинган.

ХАЛҚ АРТИСТИНИ ХАЛҚ ШАРАФЛАМОҚДА

Совет музика маданиятини барпо этиш ва ривожлантириш тарихидан муносиб ўрин олган устоз санъаткор, СССР халқ артисти, СССР давлат мукофотининг лауреати Ҳалима Носирова номига республиканинг ҳамма томонидан, мамлакатнинг турли бурчакларидан табрикномалар келиб турибди. Унинг ижоди партия билан халққа хизмат қилиш намунаси бўлиб қолган. Хушовоз ўзбек хонандаси ярим асрдан кўпроқ вақтдан бери санъат даргоҳида хизмат қилиб келмоқда. Унинг опера саҳнасида яратган ажойиб аёллар образлари театр, музика ижодиёти хазинасига қўшилди, вокал санъатининг мактаби бўлиб қолди.

30 январь куни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев СССР халқ артисти Ҳалима Носировага Халқлар дўстлиги орденини тантанали вазиятда топширди. Ҳалима Носирова совет музика-санъатини ривожлантиришдаги хизматлари учун шу орден билан тақдирланди.

Ўртоқ Усмонхўжаев машҳур артистни Ватан мукофоти билан самимий табриклади, унга сиҳат-саломатлик, янги муваффақиятлар тилади.

Жавоб сўзида Ҳалима Носирова ўз меҳнатига юксак баҳо берилганлиги учун Коммунистик партияга, совет ҳукуматига астойдил миннатдорчилик билдирди. Ўзининг бутун кучини санъатга, унинг тинчликка хизмат қилиш, коммунистик жамият кишисини тарбиялашдек олийжаноб вазифасини рўёбга чиқаришга сарфлашга ваъда берди.

Мукофот топширишга бағишланган тантанали маросимда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари Р. Ҳ. Абдуллаева, И. Г. Анисимкин, Ғ. Х. Қодиров, В. К. Михайлов, Т. Н. Осетров, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари Г. М. Орлов қатнашдилар.

Шу куни Ҳалима Носирова талантининг ихлосмандлари, унинг ижодкор касбдошлари, дўстлари, ўртоқлари, шогирдлари Ўзбекистон ССР Давлат академик Катта театрига келдилар. Бу ерда халқ артисти туғилган куннинг етмиш йиллигига бағишланган юбилей кечаси бўлди. Шу театр зали томошабинларнинг ўзбек халқи шонли қизлари бутун бир ажойиб туркуми — Нодира, Гулсара, Наргиз, Зуҳра, Ширин, Зайнаб, Баҳор, Майсара, Саодат образларини яратган артист билан қизғин учрашувлари шоҳидидир. Ҳалима Носирова рус ва чет эл классикларининг асарларида бир қанча образлар яратди. Сўзга чиққан кишилар Ҳ. Носированинг Ватанимиз кўп миллатли санъатини ривожлантиришга катта ҳисса қўшганлиги тўғрисида гапирдилар. Ҳалима Носирова Катта Фарғона канали қурувчиларини, Мирзачўл, Жиззах дашти забткорларини мафтун этган қўшиқлари халқ хотирасида яшаб келмоқда. Солдатларнинг хатлари миннатдорчилик билан тўлиб тошган — Улуғ Ватан уруши йилларида Ҳалима Носирова концерт бригадалари составида бир неча бор фронтга борган эди.

Юбилей кечасида юбиляр номига келган табрик телеграммалари ўқиб эшиттирилди.

(ЎзТАГ).

ХАЛҚЛАРНИНГ ЭЗГУ ТИЛАГИ — ТИНЧЛИК

ОҚИЛОНА СИЁСАТ

Бутун ер юзида ядро уруши хавфининг кучайиб бораётганлиги миллион-миллион кишиларни ташвишга солмоқда. Бундай кескин ва хатарли вазиятнинг юзага келишида АҚШ маъмурияти ва унинг НАТОдаги маслакдошлари асосий роль ўйнамоқдалар. Қўшма Штатларнинг машъум агрессив мақсадларни кўзлаб мавжуд ҳарбий мувозанатни ўз фойдасига ағдариб олишга интилаётганлиги, Женева музокараларини чиппакка чиқариб «Першинг-2» ва қанотли ракеталарни Ғарбий Европа мамлакатларига жойлаштирганлиги, мустақил Гренада тупроғини бегуноҳ кишиларнинг қонига бўягани, Яқин Шарқда Исроил агрессорларини қўллаб-қувватлаган ҳолда арабларга қарши жангда қатнашаётганлиги каби ёвуз ҳаракатлар ҳар бир адолатпарвар кишини бефарқ қолдирмаслиги муқаррар.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Ю. В. Андроповнинг «Правда» газетаси саволларига жавобларида ана шу масалаларда Совет ҳукуматининг тутаётган позицияси аниқ ва равшан ифодалаб берилди. Шунинг учун ҳам унда «Воқеаларнинг шундай бурилиши учун бутун масъулият Қўшма Штатларнинг раҳбарлари, Америка маъмурияти зиммасига тушади» дейилади.

Ўртоқ Ю. В. Андроповнинг жавобларини ўқир эканмиз, жонажон партия ва ҳукуматимиз ядро уруши хавфининг олдини олиш ва бутун ер юзида тинчликнинг барқарор бўлиши учун аниқ таклифларни ўртага қўяётганлиги, халқаро иқлимни юмшатиш мақсадида бутун имкониятларини сафарбар этаётганлигининг гувоҳи бўламиз. Зеро, бу оқилона сиёсат совет кишилари ва бутун прогрессив инсониятнинг эзгу истакларини ифода этади.

Матниёз ЮСУПОВ,
Улуғ Ватан уруши инвалиди, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, композитор.

ЧИНОЗ РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

Чиноз район партия комитетининг бўлиб ўтган пленумида ташкилий масала кўриб чиқилди.

Б. Ғуломова маданият ходимлари касаба союзи область комитети раиси қилиб сайланганлиги муносабати билан пленум уни район партия комитетининг секретари ва бюро аъзоси вазифаларидан озод этди.

Илғари қишлоқ хўжалиги ва тайёрлов ходимлари касаба союзи район комитети раиси бўлиб ишлаб келган Т. Оллоберганова Чиноз район партия комитетининг бюро аъзоси ва секретари қилиб сайланди.

БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ МЕҲНАТ МАРОМИ

(Боши 1-бетда)

ликларни ҳимоя қилиш химиявий воситалари (шартли бирликларда) — 557 минг тонна; синтетик смола ва пластмассалар — 4,4 миллион тонна; химиявий тола ва иплар—1,4 миллион тонна; металл қирқиш станоклари — 2194 миллион сўмлик, шу жумладан рақамли программа билан бошқариладиган шундай станоклар—602 миллион сўмлик; программа билан бошқариладиган автомат манипуляторлар (саноат роботлари) — 10,7 минг дона; приборлар, автоматлаштириш воситалари ва уларнинг запас қисмлари —4,3 миллиард сўмлик; ҳисоблаш техникаси воситалари ва уларнинг запас қисмлари — 3,3 миллиард сўмлик; енгил ва озиқ-овқат саноати учун технологик машина ускуналари ва уларнинг запас қисмлари — 1,5 миллиард сўмлик;

11,4 миллиард квадрат метр барча турда ип газлама; 24,2 миллиард сўмлик тикилган буюмлар; 745 миллион жуфт чарм пойабзал; жами 16,0 миллион тонна гўшт; 3,2 миллион тонна колбаса маҳсулотлари; 6,7 миллиард сўмлик озиқ-овқат бўладиган балиқ маҳсулоти (балиқ консерваларини ҳам қўшиб), 1,5 миллион тонна сариёғ; 27,8 миллион тонна сутга айлантириб ҳисобланган қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари; 237 минг тонна табиий чой; 17,1 миллиард шартли банка консерва; 8,6 миллион дона телевизор, шу жумладан 3,4 миллион рангли тасвирдаги телевизор; 1,3 миллион дона енгил автомобиль; 1,1 миллион дона мотоцикл ва мотороллер; 7,1 миллиард сўмлик мебель тайёрланди.

Газ қазиб чиқариш, бир қанча рангли металлар, ўсимликларни ҳимоя қилиш химиявий воситалари, приборлар, автоматлаштириш ва ҳисоблаш техникаси воситалари, металл қирқиш станоклари, экскаваторлар, газета қоғози ва бошқа баъзи маҳсулот турларини ишлаб чиқариш плани ошириб бажарилди.

Халқ истеъмол молларининг кўпчилиги: қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари, сариёғ, кондитер маҳсулотлари, озиқ-овқат бўладиган балиқ маҳсулотлари, кийим-кечак, мебель, соат, кино аппаратлари, чинни-фаянс ва майолика идишлар, телевизорлар, енгил автомобиллар ишлаб чиқариш юзасидан планлаштирилган ҳажмга эришилди.

Айни вақтда кўмир қазиб чиқариш, пўлат, минерал ўғит, синтетик смола ва пластмасса, турбиналар, ўзгарувчан ток электр двигателлари, юк ташийдиган вагонлар, ёғоч-тахта, устки трикотаж, ўсимлик ёғи, консервалар ишлаб чиқариш плани бажарилмади.

Тузилган шартномалар ва нарядларга мувофиқ маҳсулот ишлаб чиқариш ва етказиб бериш планини бажариш бирмунча яхшиланди, аммо шартнома мажбуриятлари ҳали тўлиқ бажарилаётгани йўқ.

Машинасозлик министрликларида 1982 йилга нисбатан металл ишлаш машина-ускуналари ишининг сменалик коэффициенти бирмунча ошгани ҳолда шу кўрсаткич юзасидан план топшириқлари бажарилмади. Айрим ишлаб чиқариш бирлашмалари ва корхоналар меҳнат унумдорлиги, таннарх, жамғармалар планини адо этмадилар, мавжуд қувватлардан тўлиқ фойдаланмадилар, маҳсулот ишлаб чиқаришнинг ва унга меҳнат сарфининг лойиҳадаги даражасига белгиланган муддатларда эришмадилар, аҳолига манзур бўлмаган молларни ишлаб чиқардилар.

Қишлоқ хўжалиги ходимлари КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленумининг Озиқ-овқат программасини амалга ошириш соҳасидаги қарорларини амалга ошира бориб, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини, шу жумладан дон, қанд лавлаги, узун пояли зиғир толаси, картошка, чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришга эришдилар.

Кўпчилик иттифоқдош республикаларнинг, автоном республикаларнинг, ўлка ва областларнинг хўжаликлари давлатга дон сотиш планини бажардилар. Давлатнинг дон ресурслари мамлакат аҳолисини нон ва ғалла маҳсулотлари билан тўла-тўкис таъминлайди.

Пахта етиштириш 9,2 миллион тоннани ташкил этди. Ўзбекистон ССР, Туркманистон ССР ва Озарбайжон ССР пахта харид қилиш планини бажарди.

82 миллион тонна саноатбоп қанд лавлаги, 83 миллион тонна картошка, 29 миллион тонна сабзавот ва деҳқончиликнинг кўпгина бошқа маҳсулотлари олинди. Ем-хашак кўпроқ тайёрланди, бу эса чорвачиликни қиш фаслида озуқа билан яхшироқ таъминлаш имконини берди. 1984 йил ҳосили учун 40 миллион гектар ерга кузги экинлар экилди, 111 миллион гектар ер шудгор қилинди. Колхоз ва совхозлар баҳорги экинлар уруғлиги билан асосан таъминлаб қўйилган, бу уруғликнинг кўпчилик қисми экиш кондициясига етказилган. Машина-трактор парки кўкламги дала ишларига тайёрлаб қўйилмоқда.

Чорвачиликда сезиларли муваффақиятларга эришилди.

Чорва молларнинг маҳсулдорлиги ошди. Саноат, қурилиш ва бошқа корхона ҳамда ташкилотларнинг ёрдамчи хўжаликларида, шунингдек аҳолининг шахсий ёрдамчи хўжаликларида қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш кўпайди.

Давлат йўли билан сут, чорва ва парранда (тирик вазнда) харид қилиш 1982 йилга нисбатан 9 процент, тухум ва жун харид қилиш 4 процент кўпайди. Чорвачилик маҳсулотлари харид қилиш плани ошириб бажарилди.

Колхоз ва совхозларнинг экономикаси мустаҳкамланди, уларнинг олган фойдаси 1983 йилда қарийб 17 миллиард сўмга етди; рентабель хўжаликлар анча кўпайди.

Эришилган муваффақиятларга қарамай, бир қанча колхоз ва совхозлар деҳқончилик ва чорвачиликнинг айрим маҳсулотларини давлатга сотиш планини бажармадилар, ишлаб чиқаришни ўстириш резервларидан етарли фойдаланмаяптилар, машина-механизмларнинг бекор туриб қолишига, мелиорацияланган ерлардан самарасиз фойдаланишга, қишлоқ хўжалик маҳсулотининг нобуд бўлишига, унумсиз харажатларга йўл қўймоқдалар.

Қишлоқ хўжалигига 372 мингта трактор, кўп миқдорда ғалла йиғиш, маккажўхори йиғиш комбайнлари, пахта териш машиналари, пресс-подборщиклар, ёмғирлатиш машина ва қурилмалари, косилка-эзгичлар, пичан майдалагичлар ва бошқа кўплаб машина-механизмлар етказиб берилди.

23 миллион тонна минерал ўғит (тўйимли моддалари 100 процентга айлантириб ҳисобланганда) ёки 1982 йилга нисбатан 2,8 миллион тонна кўп минерал ўғит, 675 минг тонна ёки 1982 йилга нисбатан 65 минг тонна кўп химиявий озуқа қўшимчаси етказиб берилди.

Бир қанча турдаги машина механизмлар, минерал ўғит ва химиявий озуқа қўшимчаси етказиб бериш плани бажарилди.

Бошқарув структураси такомиллаштирилди, колхозлар, совхозларнинг ва агросаноат комплекси корхоналарининг алоқалари мустаҳкамланди, меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг коллектив (бригада) формалари жорий қилинди.

Мамлакатнинг ҳамма жойида район, область ўлка, республика (автоном республика) агросаноат бирлашмалари тузилди ва ишлаб турибди.

1983 йилда транспортнинг иши бирмунча яхшиланди. Ҳамма турдаги транспортнинг юк обороти 7,5 триллион тонна-километрни ташкил этди ва 1982 йилга нисбатан 4,8 процент кўпайди. Пассажир обороти 971 миллиард пассажир-километрга етди ва 2,1 процент кўпайди. Шу кўрсаткичлар юзасидан планда белгиланган топшириқлар ошириб бажарилди.

Темир йўл транспорти юк ташишнинг умумий ҳажми ва кўпчилик энг муҳим юкларни ташиш, юк обороти, пассажир обороти ҳамда юк ташишда машғул бўлган ходимларнинг меҳнат унумдорлиги йиллик планини бажарди. Юк оборотини кўпайтиришнинг ҳаммаси меҳнат унумдорлигини ўстириш ҳисобига таъминланди. Ҳаракат составидан фойдаланишнинг асосий кўрсаткичлари яхшиланди.

Денгиз транспортида чет элларга ва мамлакат ичкарисида, шунингдек контейнерларга жойлаб юк ташиш планлари бажарилди. Дарё транспорти юк ташиш ва юк обороти юзасидан белгиланган топшириқларни бажарди.

Автомобиль транспорти пассажир ташиш, пассажир обороти ва енгил таксомоторнинг ҳақ олиб йўл босиши плани бажарилди.

Газ саноати министрлигининг газ қувурларида товар газ юбориш плани бажарилди, бир йил ичида товар газ ҳажми қарийб 26 миллиард куб метр миқдорида кўпайди.

Ҳаво транспорти пассажир ташиш, пассажир обороти планини, авиация орқали юк ташиш ҳамда халқ хўжалиги тармоқларига авиация хизмати ишлари умумий ҳажмини ошириб бажарди. 109 миллион киши манзилга элтиб қўйилди.

Транспортнинг айрим турларида ҳаракат составининг юк тортиш қувватидан тўла-тўкис фойдаланилмаяпти, юк ортиш-тушириш операцияларида анчагина унумсиз бекор туришларга, ўринсиз ва муқобил юк ташилишига йўл қўйилмоқда.

Алоқа корхоналари маҳсулот ҳажми планини бажарди ва уни 5 процент кўпайтиришга эришди, алоқа воситаларини ривожлантиришнинг асосий топшириқлари бажарилди.

1983 йилда 200 тага яқин янги давлат саноат корхонаси ишга туширилди. Ишлаб турган корхоналарда реконструкциялаш ва техника билан қайта қуроллантириш ишлари кенг миқёсда ўтказилди. Кўп миқдорда уй-жой, мактаблар, касалхоналар, мактабгача тарбия муассасалари ва бошқа социал-маданий объектлар, шунингдек савдо-сотиқ, умумий овқатланиш ва аҳолига маиший хизмат кўрсатиш корхоналари ишга туширилди.

Электроэнергетикада 10 миллион киловатт қувват ишга туширилди. Кўмир саноатида 17 миллион тонна кўмир қазиб чиқарадиган қувватлар ишга туширилди. Қора металлургияда темир руда қазиб чиқарадиган катта-катта корхоналар ишга туширилди, прокат, пўлат қувурлар, кокс ишлаб чиқарувчи қувватлар кўпайтирилди.

Нефтни қайта ишлаш ва нефть химияси саноатида, рангли металлургиянинг бир қанча ишлаб турган корхоналаридан янги қувватлар фойдаланиш учун топширилди. Бошқа тармоқларда қувватлар кўпайтирилди.

Пул билан таъминлашнинг ҳамма манбалари ҳисобидан халқ хўжалигига сарфланган капитал маблағ 150 миллиард сўмдан ошиб кетди. Норматившдан ортиқча чала қолган қурилиш ҳажми камайтирилди.

Бригада хўжалик ҳисоби ривожланмоқда, бригадаларнинг 45 процентдан кўпроғи шу усул асосида ишламоқда. Узлуксиз поток бригада пудрати жорий этилмоқда.

Шу билан бирга капитал маблағ ва материал ресурсларини ишга тушириладиган объектларга зарур даражада тўплашга эришилмади, асосий фондларни ва баъзи ишлаб чиқариш қувватларини ишга тушириш плани бажарилмай қолди. Бир қанча қурилиш ташкилотлари товар қурилиш маҳсулоти ва пудрат ишлари ҳажми юзасидан белгиланган планларни, меҳнат унумдорлигини ошириш, фойда олиш, қурилиш-монтаж ишлари таннархини камайтириш топшириқларини бажармади, ўртача иш ҳақининг меҳнат унумдорлигига нисбатан илдамроқ ўсишига йўл қўйди.

1983 йилда социал ривожланиш ва халқ фаровонлигини юксалтириш тадбирларини амалга ошириш давом эттирилди.

Халқ хўжалигида ишчи ва хизматчиларнинг ўртача ойлик иш ҳақи 1982 йилдаги 177,3 сўм ўрнига 182 сўмни ташкил этди. Колхозчиларнинг меҳнатига тўланадиган ўртача ойлик ҳақ 129 сўмдан 138 сўмга етди.

Аҳоли ижтимоий истеъмол фондларидан 134,5 миллиард сўмлик ёки 1982 йилдагига қараганда 5,9 миллиард сўмлик кўп тўлов ва имтиёзлар олди. Ана шу тўлов ва имтиёзларни ҳисобга олганда ишчи ва хизматчиларнинг иш ҳақи ойига 247 сўмдан 254 сўмга етди.

Болали оилаларга давлат ёрдамини кучайтириш тадбирлари амалга оширилди. Умумий таълим мактабларининг барча ўқувчилари дарсликлар билан бепул таъминланмоқда.

Давлат ички заёмларининг ҳақи тўланди. Меҳнаткашлар омонат кассаларига қўйган ўз омонатларини 12 миллиард сўмдан зиёд кўпайтирдилар.

Давлат ва кооператив савдосининг чакана товар обороти 305,7 миллиард сўмликни ташкил этди ва 1982 йилга нисбатан таққослама нархларда 8 миллиард сўмлик ошди. Йиллик план бажарилмай қолди.

Товар обороти кўпайгани ҳолда аҳолининг баъзи озиқ-овқат ва саноат маҳсулотларига ортиб бораётган талаб-эҳтиёжи ҳали тўлиқ қондирилгани йўқ.

Аҳолига кўрсатилаётган маиший хизмат ҳажми 1982 йилга нисбатан 6 процент, шу жумладан қишлоқ жойларида 6,9 процент ошди. Шунга қарамай план бажарилмади.

Пул билан таъминлашнинг барча манбалари ҳисобига жами саҳни 110 миллион квадрат метрдан ортиқ 2 миллионта янги шинам квартира қурилди. План бажарилди. 10 миллиондан кўпроқ кишининг уй-жой шароитлари яхшиланди.

Шу билан бирга айрим министрлик ва идоралар уй-жойлар ҳамда социал-маданий объектлар қуриш планини тўла бажара олмадилар.

Аҳоли пунктлари ободонлаштирилди. Табиатни муҳофаза қилишга доир белгиланган программа бажарила борди.

Халқ маорифи ва маданият янада ривож топди. 1983 йилда халқ хўжалигига 2,1 миллион мутахассис, шу жумладан 0,8 миллион олий маълумотли ва 1,3 миллион ўрта махсус маълумотли мутахассис юборилди.

Ҳунар-техника ўқув юртларида бир йил ичида 2,6 миллион ёш малакали ишчи тайёрланди ва уларга салкам 3 миллион киши, шу жумладан ўрта ҳунар-техника билим юртларига қарийб 900 минг киши қабул қилинди.

Медицина хизмати ва аҳолининг ташкилий дам олиши кенгайтирилди. Барча ихтисосдаги врачлар сони 32 минг нафар кўпайиб, 1 миллион 100 минг кишига етди.

Физкультура ва спортнинг оммавийлигини янада юксалтириш тадбирлари амалга оширилди.

Совет Иттифоқининг аҳолиси 1984 йилнинг 1 январида 273,8 миллион кишига етди.

* * *

Мамлакатнинг меҳнат коллективлари КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил декабрь Пленуми қарорларини якдиллик билан қўллаб-қувватлаб ва маъқуллаб, 1984 йилги план топшириқларини тўла ва ошириб бажариш учун, меҳнат унумдорлигини пландан ташқари 1 процент ошириш ва маҳсулот таннархини қўшимча равишда 0,5 процент камайтириш учун бошланган социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдирадилар.

(ТАСС).

МАДАНИЙ ХИЗМАТНИ ЯНАДА ЯХШИЛАЙЛИК

КОММУНИСТИК районининг «Ўзбекистон» колхозида пойтахт область маданий-оқартув муассасалари ходимларининг йиғилиши бўлиб ўтди. Унда область маданият бошқармасининг бошлиғи ўрток В. А. Емцов ўтган йилги иш якунлари ва партиямиз Марказий Комитетининг июнь, декабрь (1983 йил) Пленумлари қарорлари асосида аҳолига маданий хизмат кўрсатишни янада яхшилаш ҳақида доклад қилди.

Беш йилликнинг учинчи йили мобайнида область маданий-оқартув муассасаларининг моддий базаси анча мустаҳкамланди. Ҳозирги пайтда шаҳар ва районларда 509 клуб, 832 оммавий кутубхона, 7 та хўжалик ҳисобидаги парк, уч ўлка музейи фаолият кўрсатмоқда. Ўтган йилнинг ўзида 7 та клуб ва 19 кутубхона фойдаланишга топширилди.

Клубларда уюштирилаётган оммавий тадбирлар сифатини яхшилаш, уларга аҳолини активроқ жалб этишга эътибор кучайди. Идеологик ишларни кенг қулоч ёйдиришда маданият муассасалари ранг-баранг форма ҳамда методлардан фойдалана бошладилар.

Кутубхоналар, истироҳат боғлари, музейлар ҳам активроқ фаолият кўрсатмоқдалар. Китобхонлар конференцияларини ўтказиб туриш, ёзувчилар, машҳур санъаткорлар, киноактёрлар билан учрашувлар одат тусига кириб қолди.

Маданий-оқартув ходимлари учун, айниқса, пахта йиғим-терим кампанияси катта имтиҳон бўлди. Мавсумда 159 та агитбригада далама-дала юриб, пахтакорларни хушнуд этди. Бу ишларда Бекобод, Ангрен, Чирчиқ шаҳарлари, Бўка районининг клуб ва кутубхоналари ходимлари фаоллик кўрсатдилар.

Аммо, эришилган ютуқларга қарамай область маданий-оқартув муассасалари иши камчиликлардан холи эмас. Ҳали мавжуд маданият саройлари, клублардан унумли фойдаланилмаяпти. Уларни мутахассис кадрлар билан таъминлаш ночор аҳволда. Колхоз ва совхозлардан маданият институтига конкурссиз қабул қилиш учун ёшларни йўллашга етарли эътибор берилмаяпти. Қишлоқда маданий турмушнинг актив пропагандистлари — колхоз раислари ва совхоз директорларининг маданий-маиший ишлар бўйича ўринбосарлигига бу соҳа бўйича мутахассис бўлмаган кадрлар тайинлаш ҳоллари мавжуд. Бу эса қишлоқда турмуш маданиятини кенг кўламда ривожлантиришга тўсқинлик қилмоқда.

Областда хор, рақс, драматик коллективлар, халқ оркестрлари жуда кам. Тасвирий санъат, кинофотоҳаваскорлар тўгараклари эса бармоқ билан санарлидир. Айрим маданият муассасалари фаолиятидан мазмунан саёз, эстетик талабларга жавоб бермайдиган репертуарлар ўрин олмоқда.

Докладчи ва сўзга чиққан нотиқлар ана шу камчиликларни бартараф этиш, аҳолига маданий хизмат кўрсатишни янада яхшилаш, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш учун бутун куч ва ғайратни тўла ишга солиш тўғрисида батафсил гапирдилар.

Йиғилишда маданий-оқартув ходимларининг 1984 йил учун социалистик мажбуриятлари қабул қилинди.

Йиғилишда Тошкент область партия комитетининг секретари А. М. Хўжаев, Ўзбекистон ССР Маданият министри З. Р. Раҳимбобоева нутқ сўзладилар.

Йиғилишда область ижроия комитети раисининг ўринбосари Г. Б. Йўлдошева иштирок этди.

С. ҲАСАНОВ.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КАСАБА СОЮЗЛАРИ СОВЕТИДА

ТАШАББУСГА ҚЎШИЛИНГ!

Тошкент область меҳнаткашлари барча совет кишилари қатори КПСС XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг шундан кейинги Пленумлари, Ўзбекистон Компартияси XX съезди тарихий қарорларини амалга ошириш иштиёқида юксак сиёсий кўтаринкилик билан меҳнат қилмоқдалар.

Ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш юзасидан социалистик мусобақа кенг қулоч ёздирилиб, КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил декабрь Пленуми қарорлари, ўрток Ю. В. Андроповнинг Пленумдаги нутқидаги кўрсатмаларига амал қилган ҳолда ишлаб чиқариш коллективларида меҳнат унумдорлигини пландан ташқари 1 процент ошириш ва маҳсулот таннархини қўшимча 0,5 процент арзонлаштириш ҳаракати тобора оммалашиб бормоқда. Улар янада зарбдорчасига ишлаш, ишлаб чиқариш суръатларини тезлаштирадиган барча резервлардан тўларок фойдаланиш, меҳнат унумдорлигини ошириш, кам ишчи кучи билан белгиланган ҳажмдаги ишни бажариш, хомашё, материаллар ва ёнилғи-энергетика ресурсларини тежаш иштиёқидадирлар.

Меҳнат коллективларида партия чақириқларига зарбдор иш билан жавоб бериш ва шонли саналарни муносиб кутиб олиш ажойиб анъана бўлиб қолди.

Тошкент пойабзал ишлаб чиқариш бирлашмасининг 8-тикув цехи ҳамда Чирчиқ трансформатор заводининг кенг истеъмол буюмлари цехи коллективлари, Бўстонлиқдаги «Октябрь 50 йиллиги» номли 125-автокорхонанинг Норинбой Тожиев бошлиқ бригадаси, Тошкентдаги «Ўзбекистон» сунъий ва табиий чарм ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли 1-завод тери ошлаш участкасининг М. Боймуҳамедов бошлиқ бригадаси, «Главташкентстрой»га қарашли «Отделстрой» тресги 28-қурилиш бошқармасининг Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган қурувчи Петр Иванович Савчук бошлиқ бригадаси, В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси агрегат цехининг Валерий Иванович Кияшченко бошлиқ бригадаси, Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати 11-цехи 1-участкасининг Эльвира Федоровна Кашина бошлиқ бригадаси коллективлари, Тошкентдаги 5-таксомотор паркининг бригадири Минингарей Салимгареевич Шангареев, Тошкентдаги электрон техника заводи токари Тўра Муҳиддинов, Олмалиқ химия заводининг токари Димитрий Сергеевич Неудачин, «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасининг тўқувчиси Машкура Абдуллаевна Қодирова, Чирчиқдаги «Лола» фабрикаси эркаклар устки кийими тикувчиси Элла Захаровна Ган, «Октябрь 50 йиллиги» номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг қирқувчиси Агния Тихоновна Дегтярёва, Янгийўл пойабзал фабрикаси ишчиси Орзухон Икматова, «Миконд» заводи қолиплаш қурилмаси созловчиси Владимир Викторович Мамчиц каби ишлаб чиқариш илғорлари ишлаб чиқаришни ташкил этишни такомиллаштириш, илғор технология ва янги техникани жорий этиш, машина-ускуналардан фойдаланиш коэффициентини ошириш, меҳнатни илмий ташкил этиш, хизмат кўрсатиш зонасини кенгайтириш, иш усуллари ва методларини такомиллаштириш эвазига меҳнат унумдорлигини пландан ташқари оширишга ва маҳсулот таннархини арзонлаштиришга эришиш, республиканинг 60 йиллик юбилейини меҳнат совғалари билан кутиб олиш юзасидан оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилдилар.

Тошкент область касаба союзлари Советининг Президиуми цех коллективлари, бригадалар ва ишлаб чиқариш илғорларининг ватанпарварлик ташаббусига катта эътибор бериб, КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил декабрь Пленуми қарорларини амалга ошириш, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил топган куннинг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш юзасидан цех коллективлари, бригадалар ва ишлаб чиқариш илғорлари бошлаб берган ташаббусни маъқуллади.

Область касаба союзлари комитетларига бу муҳим ташаббусни пропаганда қилиш ва омма ўртасида тушунтиришни, унинг қўллаб-қувватланишини таъминлаш, саноат, қурилиш, транспорт, алоқа ва хизмат кўрсатиш соҳаларининг меҳнат коллективлари ўртасида кенг ёйиш топширилди.

Касаба союз ташкилотларига хўжалик раҳбарлари билан ҳамкорликда қабул қилинган мажбуриятларнинг муваффақиятли бажарилишига, меҳнаткашларнинг активлигини янада оширишга, уларни ўн биринчи беш йилликнинг тўртинчи йили топшириқларини муддатидан илгари бажаришга, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг юбилейини муносиб кутиб олишга сафарбар этишга ҳар томонлама кўмаклашиш топширилди.

Область касаба союзлари комитетларига, касаба союз ташкилотларига хўжалик раҳбарлари билан ҳамкорликда хом ашё, материаллар, ёнилғи-энергетика ресурсларини тежаш ҳаракатини кенг ёйиш, ташкилотлар, цехлар, бригадалар ва ҳар бир ишчининг шахсий тежамкорлик ҳисобини очиш, 1984 йилда камида 2 кун тежалган материаллар ҳисобига меҳнат қилишни таъминлаш таклиф этилди.

МАРТ 4 ЯКШАНБА — СССР ОЛИЙ СОВЕТИГА САЙЛОВЛАР

ҚУВОНЧЛИ ЎЗГАРИШЛАР

Тошкент шаҳридаги Киров райони кейинги тўрт йил ичида янада гўзаллашиб, ободонлашиб кетди. Масалан, «Марказ-6» кварталида сайловдан-сайловгача бўлган даврда 3 та боғча, 3 та муҳташам бино қад кўтарди.

Бу йиллар ичида Тошкент райони билан чегара халқа йўли бўйида жами саҳни 277 минг квадрат метр турар-жой бинолари қурилиб, фойдаланишга топширилди. Бу янги биноларга 10 мингдан ортиқ оила кўчиб кирди. Районда маъмурий, социал-маданий бинолар билан бирга кўплаб турар-жой бинолари бунёд этиляпти. «Шодлик» микрорайонида 20 дан ортиқ бино қад ростлади. 5 та мактаб 7 минг нафардан кўп ўғил-қизни ўз бағрига олди. Ана шу янги мактаблар қурилиши учун 6 миллион сўмликдан ортиқ маблағ сарфланди.

Сайловдан-сайловгача бўлган давр ичида «Узбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси ҳузурида янги 214-ўрта ҳунар-техника билим юрти ишга туширилди. Билим юртини ҳар йили 250 га яқин талаба битириб чиқмоқда.

Бу йилларда, айниқса, Ўзбекистон ССР халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида, Юнусобод массивида жуда катта ўзгаришлар юз берди. Массивнинг ўзида 4 та боғча-ясли ишга туширилди.

«Олой» бозори бекати ёнида «Узмежколхозстройпроект» лойиҳалаш институти учун ўн тўрт қаватли осмонўпар бино қад ростламоқда. «Висотстрой» трестининг 75, 76-қурилиш бошқармаларининг бинокорлари бу бинони СССР Олий Советига сайловлар кунигача фойдаланишга топширишга қарор қилдилар.

Районда бунёдкорлик ишлари яна ҳам қизиб бормоқда. Кўпгина қурилиш ташкилотлари, саноат корхоналарининг коллективлари СССР Олий Советига сайловлар кунини ишлаб чиқаришда, жамоат ишларида катта муваффақиятлар билан кутиб олиш учун бутун куч ва ғайратларини ишга солмоқдалар.

С. СУЛТОНОВ.

ЖАҲОН ЯНГИЛИКЛАРИ

ЎРТОҚ Ю. В. АНДРОПОВ БАЁНОТИ ПОРТУГАЛ ТИЛИДА

ЛИССАБОН. (ТАСС). Лиссабондаги «Гид-арт» нашриёти КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ю. В. Андроповнинг 1983 йил 28 сентябрдаги Баёнотини португал тилида алоҳида китобча қилиб чиқарди.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● САН-ФРАНЦИСКО

Бу ерда ва Калифорниянинг бошқа шаҳарларида «Иш ва уй-жой берингиз!» деган шиор остида бошпанасизларнинг намойишлари бўлиб ўтди. Намойишларнинг қатнашчилари энг ўткир социал проблемалар — ишсизликни ва уй-жой кризисини ҳал этиш учун сира кечиктириб бўлмайдиган чоралар кўришни штат маъмурларидан ва Вашингтон маъмуриятидан талаб қилдилар. Ишсизлик ва уй-жой кризисидан миллион-миллион бошпанасиз америкаликлар азоб чекмоқда.

Калифорниядаги энг катта шаҳарлар — Сан-Франциско ва Лос-Анжелесдагина ўн минглаб бошпанасиз киши бор.

● РИМ

Италиядаги Калабрия областининг меҳнаткашлари умумий забастовка ўтказмоқдалар. Фабрика ва заводлар ишламай қўйди, причаллардаги денгиз кемалари тўхтаб қолди, муассасалар ёпилди, магазинлар ишламаяпти. Италия касаба союзлари бирлашган федерациясининг даъватига мувофиқ, Калабрия ишчилари ҳукуматнинг иқтисодий сиёсатига, ишсизликнинг тез ўсиб боришига қарши норозилик билдириш учун кўчаларга чиқдилар.

(ТАСС).

ЛИВАН ВАТАНПАРВАРЛАРИНИНГ ЖАНГОВАР ҲАРАКАТЛАРИ

БАЙРУТ. (ТАСС). Ливан ватанпарварлари Ливаннинг жанубида актив жанг қилмоқдалар. Олинган хабарларга кўра, бугун улар мамлакат шу қисмининг катта шаҳри — Сайда районида Исроил босқинчиларига қарши дадил операциялар ўтказганлар. Партизанлар Кфар, Фалс, Сарафанд ва Адлун қишлоқларида милтиқ ва гранатомётлардан Исроил ҳарбий соқчиларини ўққа тутганлар. Бир неча солдат жароҳатлантирилган. Шу районга чақирилган Исроилнинг жазо отрядлари бу жойларда тинтув ўтказиб, кўп кишиларни қамоққа олганлар. Исроил босқинчилари партизанларнинг пистирмалари ва ватанпарварларнинг тинимсиз ҳужумларидан хавфсираб, йўл ёқасида ҳамда Исроил таянч пунктларининг теварагида жойлашган боғлар ва экинзорларни ваҳшиёна пайҳон қила бошладилар.

Ал-Халусия қишлоғи ҳамда жанубий Ливандаги бошқа қишлоқлар аҳолиси Исроил ҳарбийларининг ўзбошимчаликлари ва зўравонликларига жавобан тўққиз кундан бери иш ташлаб, репрессияларга чек қўйилсин, ҳамқишлоқларимиз Исроил турмаларидан озод этилсин, деб талаб қилмоқдалар. Тир шаҳри яқинидаги шу районда магазинлар, давлат муассасалари, мактаблар ҳамон ёпиб қўйилган.

Байрут ва унинг чеккаларида кескинлик сақланиб қолмоқда.

Американинг 6-флоти кемаларига ўрнатилган Америка самолётлари кеча яна Ливан территорияси устидан тез-тез учиб ўтди.

РЕЙГАННИНГ САФАРИ

● ВАШИНГТОН

Президент Рейган Атлантага (Жоржия штати) сафари билан амалда ўзининг сайловолди кампаниясини бошлаб юборди, ҳолбуки у Оқ уйда ҳукмронлик қилиш иккинчи муддатига овозга қўйилиш ниятини ҳали эндигина расмий равишда эълон қилиши керак.

Ассошиэйтед пресс агентлиги бу сафарни «Рейганнинг шу йилги сайлов мавсумида биринчи сиёсий чиқиши» деб атади, матбуотнинг маълумотларига кўра сафарни уюштиришга кетадиган харажатларни бир неча ой муқаддам тузилган «Рейган—Буш 1984» комитети батамом ўз зиммасига олган.

Рейган Атлантада сўзлаган нутқлар ва уларнинг яққол ифода этилган сайловолди руҳи сафарнинг мутлақо муайян мақсадларини тасдиқлаб турибди. Оқ уй бошлиғи ҳокимият тепасида бўлган уч йилнинг натижаларини ниҳоятда бежаб кўрсатишга ҳамда унинг маъмурияти ўтказиб келаётган агрессив ташқи сиёсатни ва халқ манфаатларига зид ички сиёсатни оқлашга уринди.

● ЛИВАН. Исроил [illegible]ациясии Бекаа водийсидаги аҳоли пунктларини яна ваҳшийларча бомбардимон қилди. Байрут радиосининг хабарига кўра, агрессорларнинг 15 та самолёти Баальбек шаҳридаги аҳоли зич жойлашган районлар устига бомбалар ташлади. Бунинг оқибатида тинч аҳолидан юздан кўпроқ киши ҳалок бўлди, 400 киши жароҳатланди. Суратда: Баальбек шаҳрини бомбардимон қилиш натижасида вайронага айлантирилган аҳоли пунктлари.

ЮПИ—ТАСС телефотоси.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ 1983 ЙИЛ ДЕКАБРЬ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ!

АНАСТАСИЯ ЧУДНАЯНИНГ ТАЖРИБА МАКТАБИ

ЧОРВАДОР

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» РЕДАКЦИЯСИ ҲУЗУРИДАГИ ЖАМОАТЧИ ЧОРВАЧИЛИК СОВЕТИНИНГ МАХСУС ГАЗЕТАСИ №1 (21)

МУТАХАССИСЛАРДАН ҚОЛИШМАЙДИ

Республикамизда «Тандем» аппаратининг илк бор жорий этилиши ва мустаҳкам қарор топишида Чудаянинг хизмати беқиёс катта. Бу янги аппарат дастлаб бизнинг экспериментал базамизда ўрнатилганида ўнга яқин сут соғувчи шу янги усулга ўтишга қарор қилди. Бироқ, улар бу ишни эплаёлмай, «Тандем»дан воз кечишди. Чудная эса чекинмади. «Тандем» аппаратининг олимлар томонидан илмий асосланган афзалликларини амалда исбот қилди.

Ўзининг зукколиги билан бу янги аппаратнинг айни дамдаги шароитга мос келмайдиган айрим камчиликлари борлигини ҳам ҳис эта билди. Мутахассисларга учрашиб, шахсий мулоҳазаларини ўртага ташлади.

БИРИНЧИ ТАКЛИФ. Сигирнинг елинидан соғиб олинаётган сут тўғри трубаларга ўтиб, сут блокига бориб тушарди. Шунинг учун қайси сигир қанча сут беряпти, елинидаги бор сут соғиб бўлиндими ёки йўқми билиб бўлмасди. Чудаянинг таклифи билан станокка ўлчов белгилари қўйилган шишали баллончалар ўрнатилди. Энди сут аввал шу баллончаларда тўпланиб, ҳажми қанча эканлиги аниқланадиган бўлди. Сигирнинг елинида сут қолмаса сут тушмай қолади. Демак, соғин тугагани маълум бўлади.

ИККИНЧИ ТАКЛИФ. Лаборатория ходимлари сигирлар сутининг сифатини, (яъни тозалигини) мойлилик даражасини аниқлаш учун намуна олишлари керак. Бу кўрсаткичларни аниқламай туриб сутни топшириш нотўғри. Лекин станокда бу масала ҳисобга олинмаган. Анастасия Ивановна шу хусусда ҳам мутахассислар билан «музокара» бошлади. Ниҳоят станокка махсус кранчалар ўрнатилиб, керак бўлган пайтда намуна учун сут олинадиган бўлди.

Й. АВЛОЁРОВ,
бош зоотехник.

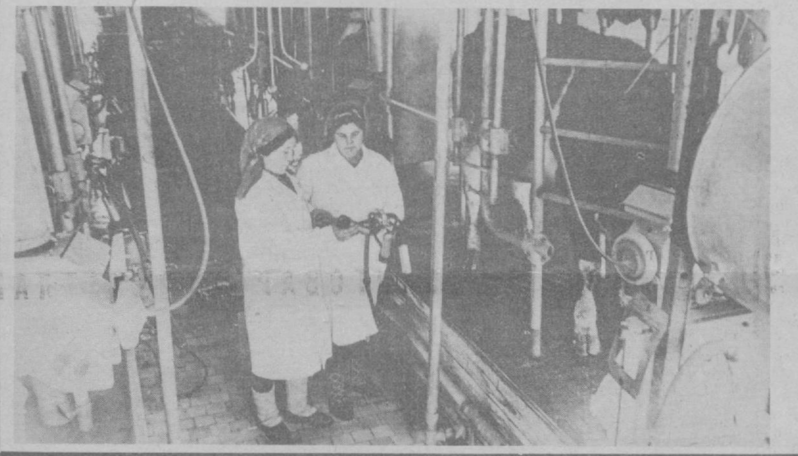

Суратда: «Тандем» аппарати.

РЕДАКТОР КОЛОНКАСИ

ИЛҒОР ТАЖРИБА КЎПАЙСИН

ҲАММА соҳада бўлганидек, чорвачиликда ҳам ишнинг муваффақияти биринчи галда кадрларга боғлиқ бўлади. Бу борада, айниқса сут соғувчилар ҳал қилувчи роль ўйнайдилар. Ўз касбининг устаси бўлган, фидокор, жонкуяр соғувчилар қаерда кўпроқ бўлса, ўша ерда ютуқлар ҳам салмоқли бўлаверади.

Жамоат чорвачилигини ривожлантиришга катта ҳисса қўшаётган ана шундай донгдор сут соғувчилардан бири «Красний водопад» экспериментал базасининг машинада сут соғиш оператори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Давлат мукофотининг лауреати Анастасия Ивановна Чуднаядир.

Чудаянинг тажриба мактабига аслида 1962 йили асос солинган эди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети 1977 йилда Чудаянинг қимматли иш тажрибасини янада кенгроқ ёйиш мақсадида «Красний водопад» экспериментал базасида сутчилик фермалари учун сут соғувчилар, сигирларни машинада соғувчи операторлар, механик-созловчилар тайёрлаш ва қайта тайёрлашни яхшилаш масаласини кўриб чиқиб, махсус қарор қабул қилгандан сўнг бу мактаб узлуксиз актив фаолият кўрсатадиган бўлиб қолди. Шундан буён 3500 дан зиёд ёш чорвадор Чудная мактабида касб сирларини ўрганди.

Кўп йиллик бой тажрибага эга бўлган, ижодий изланувчан, ташаббускор чорвадорлар областимиз ферма ва комплексларида кўплаб топилади. Жойларда уларнинг тажриба мактабларини ташкил этиб, ёш чорвадорларни жалб этиш шу куннинг муҳим вазифасидир. Бундай илғор тажриба мактабларининг ёшларда чорвачилик касбига меҳр уйғотишдаги, ферма ва комплексларни ишбилармон кадрлар билан таъминлашдаги таъсир кучи беқиёсдир.

2-бет

РЕЗЕРВ ҲАҚИДА ЎЙЛАР

ЎЗБЕКИСТОН чорвачилик илмий тадқиқот институтининг «Красний водопад» экспериментал базасида сут соғувчи бўлиб ишлаётганимга 30 йилдан ошди. Хизмат юзасидан областимиздаги қатор колхоз ва совхозларнинг фермаларида ҳам бўлиб туришимга тўғри келади. Кейинги йилларда чорвачиликнинг жадал суръатлар билан ривожланаётганлигини амалда кузатиб боряпман. Кўпгина хўжаликларда янги сут-товар комплекслари қурилялти, эски фермалар реконструкция қилиняпти. Ҳамма ерда механизация жорий этиляпти, сут соғувчилар ва молбоқарларнинг меҳнатлари енгиллашмоқда. Бу эса сут, гўшт, тухум етиштиришни кўпайтириш, аҳолини озиқ-овқат маҳсулотларига бўлган эҳтиёжларини тўлароқ қондириш имконини бераётир.

Бироқ, КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил декабрь Пленумида таъкидлаб ўтилганидек, тармоқнинг ишлаб чиқариш қувватларини янада кучайтириш борасида кўплаб резерв ва имкониятлар мавжуддир. Шу ҳақдаги ўзимнинг фикр-мулоҳазаларим билан ўртоқлашмоқчиман. **Бизнинг биринчи галда эътибор беришимиз лозим бўлган муҳим масалалардан бири моллар зотини яхшилашдир.** Менинг шахсий тажрибам шунингдек, экспериментал базамиз тажрибаси шуни кўрсатмоқдаки, Ўзбекистон шароитида қора-ола ҳамда швед зотли молларни парвариш қилиш фойдалидир. Бу зотли сигирлар бир йилда 3500—4000 килограммдан, янги линияларда олинган насллар эса 5 минг килограммдан ҳам ошириб сут бера олади. Бўрдоқига боқилганда эса бир кеча-кундузда 800—1000 граммгача семиради. **Масалан, менинг қарамоғимдаги сигирларнинг ҳаммаси қора-ола зотлидир. Кейинги йилларда уларнинг ҳар бирндан 5 минг килограммдан ошириб сут соғиб олмоқдаман. Жумладан, 1983 йилда 174 бош сигирнинг ҳар биридан ўртача 5158 килограммдан сут соғиб олдим.**

Фақат зоти яхшиланган, маҳсулдор сигирларни парвариш қилиш ҳар томонлама фойдалидир. Мутахассисларнинг ҳисоб-китобларига қараганда ҳар бош сигирдан 5 минг килограммга етказиб сут соғиб олинганда, 1 килограмм сут етиштириш учун кўпи билан 1 озуқа бирлиги сарфланаркан, холос. 2500 килограммдан соғиб олинганда эса 2,2—2,5 озуқа бирлиги сарфланади. Ҳозир қурилаётган сут-товар комплексларида битта мол ўрни 2 минг сўмга тушяпти. Демак, бу ерда маҳсулдор молларни боқиш икки баравар фойдалидир.

Сигирларнинг маҳсулдорлигини ошириш учун хўжаликларда қандай резервлар мавжуд? Улар оз эмас. Энг муҳими эса бу резервларни ишга солиш қўшимча маблағлар сарфлашни талаб этмайди. **Аввало ҳар бир сигирни йил давомида камида 305 кун соғишга эришишимиз керак. Ҳолбуки, кўпгина фермаларда сигирлар 210—230 кун соғиляпти, холос. Фақат шунинг ҳисобига биз ҳар бош сигирдан 500 килограмм кам** сут олаяпмиз. Бунга йўл қўймаслик учун ҳамма ерда ҳар бош сигирдан соғиб олинаётган сутни аниқ ҳисоб-китоб қилиб бориш, уларнинг маҳсулдорлигига қараб группаларга ажратиб озиқлантириш, **яхши насл берадиган зотдор сигирлардан алоҳида группа тузиш керак бўлади. Шундай қилинганда подадаги соғин сигирлар 85 процентдан кам бўлмайди.** Ҳозир эса кўпгина хўжаликларда 70—75 процентдан ошмаяпти.

Бизда урғочи моллардан рационал фойдаланиляпти, деб бўлмайди. **Масалан, сигирлардан камида 6—7 марта насл олиш мумкин. Ҳозир эса 2—3 мартадан ошмаяпти.** Маълумки, ёш бузоқни парвариш қилиб, сермаҳсул сигир қилиб етиштириш мураккаб иш. Аммо кўпгина чорвадорларимиз беларволик оқибатида эндигина иккинчи ва учинчи лактация даврини ўтаётган ёш сигирларни ҳисобдан чиқариб юборадилар. Ҳолбуки, каммаҳсул сигирларгина ҳисобдан чиқарилиши ва улар умумий подага нисбатан 12—15 процентдан ошмаслиги керак. **Айрим чорвадорларимиз эса ҳатто 3—4 йилдаёқ подадаги сигирларни бутунлай янгиланишга йўл қўймоқдалар.**

Сигирлар подасининг маҳсулдорлигини оширишда уларнинг қисир қолишига қарши курашиш катта резерв ҳисобланади. Ҳозир бизнинг областимизда сигирларнинг тўртдан бири қисир қолаётир. **Бу 50 минг тонна сут йўқотилмоқда, деган сўздир.**

Соғин сигирларнинг қисир қолиши, бруцеллёз ва мастит касалликларига чалиниши туфайли ҳисобдан чиқишининг олдини олиш учун уларни зооветеринария қоидалари асосида парвариш қилиш зарурдир. Сигирлар ҳар доим сутканинг маълум белгиланган вақтида соғилиши, сут соғувчилар санитария-гигиена қоидаларига оғишмай амал қилишлари лозим. Озуқа рациони тўйимли бўлиши керак. **Қиш ойларида сигирларни тунда ҳам бир марта озиқлантириш улар сутини кескин кўпайтиради.** Биз буни ўз тажрибамизда синаб кўриб, кутилган натижани олмоқдамиз.

Бизнинг сут-товар комплексимизда соғин сигирлар яйратиладиган махсус майдон барпо этилган. У ерга усти ёпиқ охурлар ўрнатилган. **Бу ерда сигирлар ҳар куни камида 3 километр масофа босадилар. Натижада бу ҳаракат уларнинг соғлиғига ва маҳсулдорлигига ижобий таъсир кўрсатади.**

Шуни ҳам таъкидлаш кераки, ҳар бир фермада моллар сунъий қочириладиган махсус пунктлар жиҳозланиши зарур. Бунинг учун юқори малакали кадрлар ҳам тайёрлаш керак.

Бу йил Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилган куннинг 60 йиллиги нишонланадиган юбилей йилидир. Республикамизнинг барча меҳнаткашлари, шу жумладан чорвадорлар ҳам бу қутлуғ санани муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг кўламда авж олдириб юбордилар. Мана, йилнинг дастлабки ойи ҳам тугади. Ҳар биримиз босиб ўтган йўлимизга назар ташлаб, белгиланган юксак марраларни муваффақиятли эгаллаш учун нима қила олдик, деб ўзимизга қатъий савол беришимиз ва бундан буён ҳар бир кундан, ҳар бир дақиқадан унумли фойдаланиш учун мавжуд барча резерв ва имкониятларни ишга солишимиз зарур.

А. ЧУДНАЯ,
«Красний водопад» экспериментал базасининг машинада сут соғиш оператори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Давлат мукофотининг лауреати.

3-бет.

УСТОЗИНГИЗНИНГ ҚАЙСИ ХИСЛАТЛАРИ СИЗГА ЁҚАДИ?

ТАЛАБЧАН

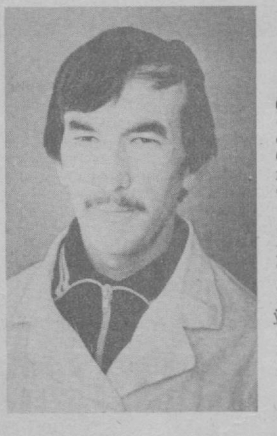

ҚАРАМОҒИМДА 120 бош сигир бор. Уларни «Тандем УДТ-6» аппаратида соғаман. Ўтган йили ҳар бир сигирдан 4108 килограммдан, жами 493 тонна сут соғиб олдим.

Латвия, Эстония республикаларида, Харьков шаҳрида ўтказилган Бутуниттифоқ сут соғувчилар конкурсларида иштирок этдим. «Тандем» аппаратида ишлашни тўла ўзлаштириб олишимда, Иттифоқ миқёсидаги мусобақаларда қатнашиш шарафига муяссар бўлишимда устозим Анастасия Ивановна Чуднаянинг хизмати катта эканлигини мамнуният билан эътироф этаман.

Мен устозимдаги қатъиятлик, талабчанлик хусусиятини ёқтираман, ҳурмат қиламан. Ўзингиз ўйлаб кўринг, бирор марта канда қилмай, ҳар куни кечаси роппа-роса соат учда соғишни бошлаш, кундузи ҳам шу тартибга оғишмай амал қилиш осонми, ахир. Бирор марта ишга кеч қолганини ёки соғин режимини бузганлигини эслайолмайман. Кўпинча турли йиғилишларга таклиф қилишади. Шунда ҳам соғин вақтига етиб келишга улгуради. Ўзига нисбатан қатъий талабчан кишилар шундай мустаҳкам интизомга риоя қилган ҳолда ишлайдилар.

Анастасия Ивановна фақат ўзига эмас, бошқаларга масалан, молбоқарларга, мутахассисларга, раҳбарларга нисбатан ҳам худди шундай талабчан. Озуқа ўз вақтида белгиланган рацион асосида берилмаса, уларни тинч қўймайди. Фермада озодалик, саранжом-саришталик бўлишини кузатиб боради.

Мен устозимдаги ана шу хусусиятларни қунт билан ўрганиб, илғор чорвадорлар сафидан ўрин олишга ҳаракат қилаяпман.

Ризо СУЮНОВ,
машинада сут соғиш оператори, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати.

МЕҲРИБОН

ЭКСПЕРИМЕНТАЛ базада ишлаётганимга саккиз йил бўляпти. Шунча вақтдан бери устозим Анастасия Ивановнанинг меҳр-оқибатидан баҳрамандман. Фақат менга эмас, барча шогирдларига, ҳамкасбларига нисбатан эътиборли, меҳрибон. Қимматли вақтини, маслаҳатини ҳеч кимдан аямайди.

Айниқса, қарамоғидаги сигирларга бўлган «муомала»сини кўрсангиз. Уларни тез-тез ювиб, тозалаб туришдан эринмайди. Фермага келиши билан аввал подани бир оралаб, сигирларини эркалаб, улар билан ўзича тиллашиб, сўнгра соғинни бошлаш — унинг ҳар кунги одати. Сигирлари ҳам шунга ўрганишган.

174 бош сигирнинг лақабларини ёддан билади. Ҳар бирини товушидан танийди. Шундай катта подадаги сигирларни ўзига ром қилиб олиш ҳамма соғувчининг ҳам қўлидан келавермайди, албатта. Бу — катта маҳорат, қолаверса, ҳақиқий истеъдод. Бу — сигирлар сутини кўпайтиришнинг асосий шартларидан бири. Бир соғувчига ўрганган сигирнинг бошқа соғувчига ўтганида сутини камайтиришини амалда исботланган ҳақиқат.

Мен устозимдаги шу хусусиятни қадрлайман, тақлид қиламан.

Раъно УМАРОВА,
сут соғувчи.

КАМТАР

«БИЗНИНГ ИШИМИЗДА энг муҳими —фидойилик. Бунинг учун касбингни бутун вужудинг билан, чинакамига севишинг керак. Ана шунда қалб ҳарорати билан яйраб-яшнаб ишлайсан, ҳаёт гўзаллигини, турмуш завқини тўлалигича ҳис этиб яшайсан».

Устозимнинг бу сўзларини сут соғувчи бўлиш ҳаваси билан шу фермага келган дастлабки кунларимда эшитганман. Мана, орадан беш йил ўтди. Аммо худди кечагина эшитганимдек, қулоқларим остида мудом жаранглаб туради. Айниқса, баъзан қийналиб, чарчаб қолган кезларимда эсга оламан. Эслайман-у, ўйга толаман. У ҳозирги шон-шуҳратга эришгунча, шундай обрў-эътиборга сазовор бўлгунча қийналмадимикан? Ҳақиқатга кўчадиган бўлсак, унга ҳозир осонми? Уззу-кун фермада. Ферманинг, молларнинг ташвишидан бошқа ташвиши йўқдек. Бунинг устига шогирдлари ишининг ривожи хусусида қайғуради.

Шуниси таъсирлики, толиқмайди, зорланмайди. Аксинча, машаққатли меҳнатидан завқланади, маънавий озуқа олади.

Номи фақат область ёки республикада эмас, балки бутун мамлакатда маълум ва машҳур. Шунга қарамай, ўзи ниҳоятда камтар, камсуқум. Устозимнинг шу хислати мени кўпроқ ҳайратга солади.

Мен ҳали эл оғзига тушадиган қойилмақом иш қилганим йўқ. Лекин ниятим бор. Анастасия Ивановна йўлидан бориб, малакали сут соғувчи бўлиб етишишга ҳаракат қиламан.

Раҳима ЖАЙЛОВА,
сут соғувчи, республика сут соғувчилари конкурси совриндори.

4-бет.

Чўпон ота ФЕРМА КЕЗАДИ

ҒАЙРАТИНГГА, БАРДОШИНГГА ҚОЙИЛМАН

МЕН жамоатчилик асосидаги вазифам тақозоси билан бу фермада кўп бўлганман. Бу ердаги фақат сут соғувчиларнинггина эмас, балки барча чорвадорларнинг ҳам сардори деса арзигулик мавқега эга бўлган ажойиб инсон, заҳматкаш аёл ҳақида фермага кечагина келган ёшлардан ҳам, эндиликда коллективнинг ветерани бўлиб қолган кекса чорвадорлардан ҳам, мутахассису раҳбарлардан ҳам фақат илиқ-иссиқ сўзлар эшитганман. Бир кишига шунчалик иззат-икромнинг боиси нимада?

Бу саволга ҳарқалай тўлароқ жавоб бера билиш учун Чудаянинг босиб ўтган ҳаёт йўлига назар ташлашнинг ўзи кифоя қилмаса керак. Обрў-эътиборли кишиларга хос бўладиган талайгина хислатлар мавжудки, биз ҳам Анастасия Ивановна хусусида сўзлар эканмиз, аввало шулар ҳақида фикр юритмоғимиз даркор кўринади.

Анастасия ҳар куни тонг бўзармасдан уйидан чиққанида ҳаммаёқ сокин бўлади. Фақат узоқдан эшитилаётган шаршаранинг шовқинигина бу сукунатга таҳдид солаётгандек туюлади, холос. Дарвоқе, ана шу шаршарага «қизил» деб ном беришган. Боиси —шовуллаб оқадиган Захариқнинг туби қизғиш рангда товланиб туради. Ҳаво очиқ пайтларда юқоридан тушаётган шаршарага урилган қуёш нурлари остида у қизил рангда жилоланади. Шунинг учун бу ердаги аҳоли истиқомат қиладиган посёлка ва Ўзбекистон чорвачилик илмий-тадқиқот институтининг экспериментал базаси ҳам «Красний водопад» номини олган.

Анастасия ана шундай сокин тунда ҳеч бир кун канда қилмай, фақат шу йўлдан фермага қатнайди. Ўттиз йилдан бери шу аҳвол. Фермага яқинлашган сари қадами тезлашади. Чунки юмуш кўп.

Анастасия фермага кириши билан «Тандем» аппаратлари ўрнатилган хонага ўтади. Соғиннинг бошланишига ҳали ярим соат бор. Аммо унгача ҳамма нарсани тахт қилиш керак. У хона иситгичларини ишга солади, охурларга ўлчамли ем тарқатади, аппаратларни бирма-бир кўздан кечиради.

Бу хонада баъзилар такрорлашни яхши кўрадигандек, майда-чуйда иш бўлмайди. Ҳар куни шароит бир хил бўлиши керак. Сигирлар шундай тартибга одатланишган. Фавқулодда бирор ўзгариш юз берса ҳам улар сутини камайтиришади. Операторнинг маҳорати ҳам шундаки, хонага бир назар ташлашнинг ўзидаёқ нима эсдан чиққанлигини илғай олади.

Анастасия эрта тонгда соғишни бошлайди. Ёрдамчиси Латифа Эргашева унинг ишораси билан «Тандем» аппаратлари ўрнатилган хона эшикларини очиб юборади. Сигирлар ҳам шошилмай, навбати билан хонага киришиб, бири чапга, бири ўнгга бурилишади ва станокларга яқинлашишади. Биринчи бўлиб, «Ласточка», «Фортуна», «Виктория», «Варшава» лақабли сигирлар киришади. Улар маҳсулдорликда рекордчи ҳисобланадилар. Бир йил давомида 6500—7000 килограммдан сут беришади. Бундай сигирлар Чудная парвариш қилаётган подада оз эмас.

Анастасияни ишлаётган пайтида кузатсангиз, ҳайратланмасдан иложингиз йўқ. Ҳаракатлари тез, чаққон. Лекин ортиқча уринмайди ҳам. Бундай пайтда бироз озғинроқ, аммо барваста бўйли, суҳбатлашган пайтда камсуқум туюладиган аёл бутунлай ўзгача бўлиб қолади. Ўз вазифасини санъаткорона маҳорат билан адо этади. Иши жуда оғир бўлишига қарамай, завқ-шавққа тўлиб ҳаракат қилаётганлиги яққол сезилиб туради.

Ҳар қандай кишини энг аввало унинг истеъдоди юзага чиқаради. Ҳақиқий истеъдод эса мунтазам машаққатли меҳнат, янгиликка интилиш жараёнида вужудга келади. Анастасия ҳам бундай истеъдодга тез ва осон йўл билан эришгани йўқ.

...У пайтларда чуднаялар оиласи Новосибирск областидаги Киров номли колхозда истиқомат қиларди. Онаси Варвара Антоновна сут соғувчи бўлиб ишларди. Кичкинагина Настья кўпинча онаси билан фермага келиб, бузоқлар орасида ўйнаб юрарди. Шу тариқа аста-секин аввал сигирларни парвариш қилишда,кейин эса уларни соғишда онасига ёрдам берадиган бўлди. Онаси ҳам, фермадагилар ҳам яна бир фидокор чорвадор етишиб чиқаётганлигига умид боғлашмоқда эди. Аммо, ҳаёт тақозоси бошқача бўлиб чиқди. Орада уруш бошланиб кетди. Колхозда эса эркаклар деярли қолмади. Ғалла экиладиган майдонлар кўп, ҳосилни йиғиб-териб олиш осон эмас. Шу туфайли эндигина 13 ёшга тўлган қиз катталар билан ёнма-ён туриб далада, хирмонда, комбайнда ишлашга мажбур бўлди. Қишлоқ қизи эмасми, меҳнатга кўникиб қолганлиги, ўқувлилиги туфайли илғор колхозчилар сафида оғизга тушди. 15 ёшида эса звенога бошлиқ қилиб қўйишди. Орадан бир йил ўтгач, комбайнчилар тайёрлайдиган курсга ўқишга юборишди.

У Тошкент областига келиб «Красний водопад» экспериментал базасига жойлашгандан сўнг соғувчилик қила бошлади.

— У пайтларда сигирларни қўлда соғардик, — дея эслайди Анастасия. — Менга бириктилган сигирлар ҳам кўп эмасди. Ёшлигимдан бу соҳага аралашиб юрганимданми, ишни тезда эплаб кета қолдим.

Чудаянинг катта иш тажрибаси ҳақида сўз юритилар экан унинг «Тандем» аппарати ҳусусидаги фикр-мулоҳазаларини айтиб ўтмаслик мумкин эмас. У бу аппаратни жуда оддий ва қулай ишланган, деб баҳолайди. Бироқ тажрибалар шуни кўрсатмоқдаки, машинада сут соғиш технологиясини чуқур ўрганмай туриб ҳақиқий оператор бўлиш қийин.

Машҳур чорвадорнинг кўп йиллик самарали меҳнатлари муносиб тақдирланган. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Давлат мукофотининг лауреати каби юксак унвонлар эгаси. Қўш Ленин ҳамда иккита Меҳнат Қизил Байроқ орденлари кавалери. У икки марта Ўзбекистон ССР Олий Советига депутат қилиб сайланган. Чудаянинг меҳнат ва ҳаёт йўли ёшлар учун ибрат ва катта тажриба мактабидир. Ана шулар ҳақида ўйлар эканман, ғайратингга, бардошингга қойилман, қизим, деб айтгим келади.

В. ШАБАЛИН,
«Чўпон ота»нинг котиби.

Жамоатчи редколлегия: Ш. А. АКМАЛХОНОВ (редактор), И. В. АЖИНОВ, А. Е. БАКИРОВ, Т. Г. ГОТИН, Б. В. ЖЕРДЕВ, М. ИСОҚОВА, Н. РИХСИЕВ (масъул секретарь), В. ШАБАЛИН.

ШЕЪРИЯТ ШАЙДОЛАРИГА

ВАТАН ҲАҚИДА СЎЗ

Алланинг миллион қизил гуллари[1]
Одамлар пойига тўкилинг бесас.
Дунёнинг энг бийрон, эй булбуллари,
Эзгин наволарни қуйинг бир нафас.

Ҳаловат чоғи ё эрмак пайтимас,
Сендан розимасман турар бўлсанг жим.
Бир сўз бошламасанг ўтли, муқаддас,
Ватан ва Шеърият жо бўлган қалбим.

Ватаним, эй Ленин нафас қилган эл,
Ҳумолар кетмасин азиз бошингдан.
Мунаввар қуёшдан нур олайлик кел,
Кўкингни қучган шу ёргудошингдан.

Олтин шуълаларга шуъла уланди,
Шиддатлар кўксимга сиғмаётирлар.
Қодир сафларингга ол деб тиланди
Ҳали ёзилмаган эзгу сатрлар.

Заволдан наридир умид шеваси,
Бир ўғлон етилди ёвқур ва ўктам.
Фондга пул атаркан аскар беваси
Қўшиб ёзди шаҳид солдат номин ҳам.

Ватаним, бир сўз бор бизнинг луғатда —
Маъно гулзорида гул бўлиб унди.
Ёзилур бош ҳарф ила албатта
Улуғвор калима, бу — Тинчлик Фонди.

Нонушта пулидан пинҳон чегириб
Менинг эрка ўғлим, менинг ҳур ўғлим,
Суюнмайми: катта қаторга кириб
Фондга сўмлар қўшди менинг Нур ўғлим.

Кунга тик боқолган эй сен қоракўз,
Нурафшон уфқингни кўролгил аён.
Одамлар шуурин ёруғ этган Сўз —
Тинчлик каломидир — орзуйи замон.

Сим-сиёҳ қаърида узун ялдонинг
Саҳарга умтилган нурлар расида.
Пари мадоннаси Леонардонинг
Гўдагини суяр пок сийнасида...

Ватаним, сен — мушфиқ мадоннам менинг,
Шафқат фариштаси, жафокашим ҳам.
Суйганим, сулувим, мардонам менинг,
Хоки мўътабарим, мулки муаззам!

Жамил сувратингдан ёғар сеҳрлар,
Сен зоти асиллар қалбисан ҳотам:
Наҳрдай қуюлар сенга меҳрлар.
Нурдай оқар сендан муруввватлар ҳам...

Ватаним, жангларнинг шум елларида
Не-не гўшаларнинг сўнди чироғи.
Меҳринг порлади эл кўнгилларида,
Қилча нурамади садоқат тоғи.

Инқилобнинг ботмас қуёшида шан
Эрк хатин ўқиди ҳар ким мукаммал.
Дарчам орти — яқин осмоним равшан,
Унда Момо Офтоб — ҳаёти аввал.

Менинг Жайҳун қалбим ва Сайҳун севгим,
Умрим бўстонини маъмур этингиз.
Имоним кўзгусин сиз ила ювгум,
Армон доғларини олиб кетингиз...

Ватаним, мухбирлар сўрарлар гоҳи:
Наҳотки бузилса дунёмиз тинчи?!
Шуурин қўрқувга ўрарлар гоҳи,
Мен дейман: бўлади икки мингинчи!

Шунда бор яхшилар бўлур жамулжам,
Буюк биродарлик тўнин бичгали.
Бир-бирин етти ёт бегоналар ҳам
Оғам деб, иним деб йиғлаб қучгали.

Ватаним ўшанда мен бобо бўлиб
Бу кунги ёшингга етурман расо.
Сенинг тилакларинг жо-бажо бўлиб
Дилларда гул ёзур равзатус-сафо...

Ким ўзбек ҳақида сурар бўлса ўй,
Нурга тўлсин дея жумла оламлар,
Пахтам — оқ гулларим кўкка чўзур бўй —
Ватан қуёшига талпинган шамлар.

Зафар муҳри бордир шон-шукуҳингда,
Сен фақат чорлагил неки бор юмуш —
Ҳар бир элатимнинг танти руҳида
Уйғонса не ажаб минг бир Алпомиш.

Одамлар дунёси Голливуд эмас, —
Ковбойлар тўдаси изғиган макон.
Ҳуррият қушлари эркин, беқафас,
Сенинг осмонларинг эса бепоён.

Шоир Абдуллонинг тоза нафаси
Гуркиратса не тонг жонда кўкламлар.
Сайрондир то поклик булбулин саси
Демакки, муродга етгай одамлар...

Ватан ва Шеърият, азалсиз, қадим,
Сиз бор — аёз урган гулдай сўлмасман.
Ватан ва Шеърият жо бўлган қалбим,
Гар лоқайд куйласанг, рози бўлмасман.

Анвар ИСРОИЛОВ.

1 Алла Пугачёванинг машҳур ашуласи назарда тутилади.

ЧИМЁНГА ЧИҚИНГ

● Республикамиздаги энг йирик дам олиш зонаси ҳисобланган Чимёнда айни кунларда кўпчилик соғлиғини мустаҳкамламоқда ва чиниқмоқда. Бу ерда ҳар шанба, якшанба дам олиш кунлари 5 минггача шаҳарликлар мириқиб ҳордиқ чиқарадилар. Улар учун барча шарт-шароитлар яратилган. Суратларда: Чимён қўйнида.

Ф. Қурбонбоев ва А. Кошкин фотолари. (ЎзТАГ).

Реклама ва эълонлар

М. ҚОРИЕҚУБОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

7, 8 ФЕВРАЛЬ СОАТ 19.30 ДА ФАРҒОНА ОБЛАСТЬ ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ АРТИСТЛАРИНИНГ

КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:
Фарғона область Ленин комсомоли мукофотининг лауреати

Султонали МАННОПОВ

Солистлар: Нуриддин ҲАЙДАРОВ, опа-сингил Флюра ва Дилбар КУРАМШИНАЛАР, Иброҳим ЖЎРАЕВ, Миркарим МИРЗАРАҲИМОВ, Саттор ИСЛОМОВ (оригинал жанр) ва бошқалар.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ.
Музика раҳбари — Қамбарали УСМОНОВ.
ПРОГРАММАДА: ўзбек, тожик, қозоқ, қирғиз халқ қўшиқлари, рақслари, дуэт, лапар ва юморлар.

Программани — Носир АЗИЗОВ олиб боради.
Филармониянинг бадиий раҳбари — Султонали МАННОПОВ.

Балетмейстер — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Ёқубжон МАСИХАЕВ.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ

ОБЛАСТЬ КИНОЭКРАНЛАРИГА

ФЕВРАЛЬ ОЙИДА «УЙҒОНИШ» НОМЛИ ЯНГИ, РАНГЛИ, КЕНГ ЭКРАНЛИ, 2 СЕРИЯЛИ БАДИИЙ ФИЛЬМНИ ЧИҚАРАДИ

«ЎЗБЕКФИЛЬМ» КИНОСТУДИЯСИ МАҲСУЛОТИ.
Сценарий муаллифлари — Н. Сафаров, М. Рожков, Л. Файзиев.

Постановкачи-режиссёр — Л. Файзиев.
Ролларда: Х. Гадоев, З. Муҳаммаджонов, Э. Эгамбердиева, В. Дружников, И. Смоктуновский, К. Лавров, В. Шалевич ва бошқалар.

Фильм 1916 йил воқеаларига бағишланган. Мирзачўл ва Жиззах чўлининг кенг бағрида худди ўша кезларда халқ қўзғолони alanga олиб, кейинчалик Ўрта Осиёнинг бошқа районларига ҳам ёйилиб кетади. Бу ҳаракат ягона раҳбарликка эга бўлмаганлиги туфайли муваффақиятсизликка учрайди. Чор ҳукумати юборган жазоловчилар қўзғолон кўтарган кишиларни жуда қаттиқ таъқиб остига оладилар ва улардан ўч оладилар. Ўша кунларнинг ҳаяжонли воқеалари халқ хотирасида бир умрга сақланиб қолган.

Фильм муаллифлари асосан ўзбек халқининг синфий ва миллий уйғонишини кўрсатишга ҳаракат қилганлар. Ўзбек деҳқони билан рус ишчиси бир ёқадан бош чиқариб, бир оға-инидек бўлиб ҳамжиҳатликда озодлик учун олиб борган кураши замирида интернационализм ғояси бутун фильм бўйлаб талқин этилади.

ФИЛЬМ ПРЕМЬЕРАСИ 1984 ЙИЛНИНГ ФЕВРАЛИДА ҚУЙИДАГИ КИНОТЕАТРЛАРДА ЎТКАЗИЛАДИ:

ОЛМАЛИҚ ШАҲРИДА:

3—4 февралда — «ОЛМАЛИҚ» кинотеатри.
9—10 февралда — МЕТАЛЛУРГЛАР саройи.
11—12 февралда — ХИМИКЛАР саройи.

БЕКОБОД ШАҲРИДА

15—18 февралда — «Ўзбекистон» кинотеатри.
27—29 февралда — НОДИРА номли кинотеатр.

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИНИНГ САНЪАТ САРОЙИДА

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИ

2, 3 февраль соат 19.30 да Ш. ТАМКИН асари «ЙИГИТ СЎЗИДАН...» (икки пардали драма)

СПЕКТАКЛИНИ КЎРСАТАДИ.

Билетлар сотилмоқда.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 31/I да **Келинлар қўзғолони.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 1/II да **Мангулик**, 2/II да **Тошболта ошиқ.**

ТЎЙТЕПА МЕТАЛЛ КОНСТРУКЦИЯЛАРИ ЗАВОДИГА

электр кўприкли ва тўрт оёқли кранларнинг машинистлари

КЕРАК

Мутахассислар турар жой билан таъминланадилар. Бир йилдан кейин квартира берилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент области, Тўйтепа шаҳри («Революция хиёбони — Тўйтепа» автобуси).

Ўзбекистон Компартияси Оржоникидзе район комитети ва Тошкент область халқ депутатлари Оржоникидзе район Совети ижроия комитети ВАСХНИЛнинг мухбир-аъзоси, Ўзбекистон чорвачилик илмий-текшириш институти директори Ш. А. Акмалхоновга онаси

Улуғхон АСОМОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Бизнинг ахборот

КОНЧИЛАРГА ҚУЛАЙЛИК

РЕСПУБЛИКА Фанлар академиясининг Ҳ. Абдуллаев номли Геология ва геофизика институти олимлари йирик саноат корхоналарига амалий ёрдам бермоқдалар. Жумладан, Олмалиқ кон-металлургия комбинатининг хом ашё базасини бойитишда, янги-янги руда ҳавзаларини аниқлаш ва баҳолашда олимларнинг хизмати катта бўлаяпти. Айни кунларда бу ерда геология-минералогия фанлари кандидатлари П. Панкратьев, Ю. Михайлова, С. Смирнов каби олимлар самарали иш олиб боришяпти. Улар ер остида рангли металл запасларини ҳисоблаш, металл рудаларини комплекс усулда қазиб олиш йўлларини аниқлаш бўйича тажрибалар ўтказишяпти.

Институт олимларининг турли корхоналар билан тузган хўжалик шартномалари катта иқтисодий самара бераётир. Ўтган йили илмий изланишлар 4 миллион сўмдан ортиқ фойда келтирди.

А. ХЎЖАМОВ.

✦

ЮЗ МИНГ КИТОБ

Ўзбекистон ССР Давлат китоб палатаси бундан салкам олтмиш йил аввал ташкил этилган эди. 1927 йилдан эътиборан эса унинг фонди турли адабиёт, газета ва журналлар билан бойитила бошланди.

Ҳозир бу ерда еттита бўлим мавжуд. Унинг библиографик матбуот бўлими фаолияти ҳам кенг йўлга қўйилган. Эндиликда палата йўли билан 20 дан ортиқ номда библиографик кўрсаткичлар тайёрланмоқда.

«Ўзбекистон ССР матбуоти йилномаси» нашрига қизиқиш катта. Ҳар ойда ва кварталда чоп этиладиган кўрсаткич манбалари мутахассисларга манзур бўлмоқда. «Ўзбекистон ССР ва чет эл социалистик мамлакатлар матбуотида» деган номда ҳозирланаётган манбалар муҳим тарихий ҳужжатлар тўплами сифатида қимматлидир.

Шу ўтган давр мобайнида палата фонди кенгайиб кетди. Ҳозир 2 миллион 700 минг нусха матбуот нашрлари бор. Шулардан китобларнинг ўзи яқинда юз минг нусхани ташкил этди.

С. ОДИЛОВА.

ЯНГИ ФИЛЬМ КЎРИГИ

ТОМОШАБИНЛАР БИЛАН УЧРАШУВ

Туркистонда ҳам социалистик жамият ҳаёт-мамот жанглари ичида туғилди. Янги тузумни халқимизнинг инқилобчи фарзандлари қарор топтирдилар. Бунда шонли чекистларимизнинг хизматлари унутилмасдир. «Ўзбекфильм» киностудиясининг янги бадиий фильми «Пароль — «Регина» меҳмонхонаси» ёш совет республикаси чекистларининг контрреволюцион кучларга қарши аёвсиз кураши тарихидан ҳаяжонли саҳифадир.

Фильмни ўзбек киносининг оқсоқолларидан бири — СССР халқ артисти, кинорежиссёр Йўлдош Аъзамов ва кинорежиссёр Зиновий Ройзман суратга олган. Сценарий авторлари — Михаил Мелкумов ва Артур Макаров. Фильмдаги ролларни Мурод Ражабов, Светлана Коркошко, Шуҳрат Эргашев, Тамара Шокирова, Рустам Тўраев ва бошқалар ижро этганлар.

Пойтахтимиздаги Кино уйида «Пароль — «Регина» меҳмонхонаси» бадиий фильмининг премьераси бўлиб ўтди. Жамоатчилик кўриги олдидан ижодий коллектив билан томошабинлар учрашдилар. Учрашувда постановкачи режиссёр, СССР халқ артисти Йўлдош Аъзамов, сценарий автори Михаил Мелкумов, таниқли санъаткор, РСФСРда хизмат кўрсатган артист Светлана Коркошко фильмнинг суратга олиниш жараёнлари тўғрисида сўзладилар.

М. САЪДИНОВ.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

«ПАХТАКОР» МАШҚ МАЙДОНИДА

Виктор Пшеничников — «Пахтакор»нинг устозларидан бири. Хоразмнинг «Наримоновчи» командасига катта тренер бўлган бу мутахассис ўтган йилнинг ноябрь ойидан бошлаб пахтакорчилар билан ишламоқда. Биз «Пахтакор»нинг Қибрайдаги машғулот базасида бўлганимизда спортчилар унинг раҳбарлигида умумжисмоний машқларини ўтказишаётган экан. Танаффус вақтида янги устоз билан суҳбатлашдик:

— Виктор Викторович, пахтакорчилар бу йилги мавсумга қандай тайёргарлик кўришяпти?

— Команда катта тренери Иштван Секеч, команда бошлиғи Яков Аранович ва тренер Вячеслав Кольцов билан биргаликда футболчиларни мавсумга тайёрламоқдамиз. Машғулотлар кунига уч марта ўтказиляпти.

Футболчилар ҳар бир машғулотга жиддий муносабатда бўлишяпти. Бу яхши самара бераётир. Ўзбекистон Давлат физкультура институтининг мутахассислари билан биргаликда уларнинг жисмоний тайёргарликларини синовдан ўтказдик. Натижалардан ва спортчиларнинг саломатликларидан кўнглимиз тўқ. Январь ойининг охирларида тайёргарликнинг иккинчи босқичини бошлаймиз. Бу тўп билан ўтказиладиган машқлардан, ўртоқлик учрашувларидан иборат бўлади.

— Газетхонларимизни командадаги ўзгаришлар қизиқтиради.

— Деярли жиддий ўзгаришлар бўлгани йўқ. Команданинг собиқ капитани Андрей Якубик футбол билан хайрлашди. Ярим ҳимоячи Дмитрий Огай ва дарвозабон Владимир Николаевлар бошқа коллективларга ўтиб кетишди.

Собиқ спартакчи, СССР спорт мастери, 30 ёшли Эдгар Гесс янги мавсумдан бошлаб «Пахтакор» шарафини ҳимоя қилади. Дастлаб Ленинободнинг «Табошар», Душанбенинг «Помир» командаларида ўйнаган бу тажрибали спортчини мухлислар яхши билишади.

Шунингдек, республиканинг етакчи футбол командаларидан чақирилган бир неча умидли ёшлар биз билан машғулотлар ўтказишмоқда. Улар орасида Нукуснинг «Амударё» командасидан Қодир Иброҳимов, Қудрат Мадаминов, Фарғонанинг «Нефтяник» командасидан Мурод Қамчиев, Собир Ризаматов, Самарқанднинг «Булунғур» командасидан Баҳтиёр Ғофуров, Ўзбекистон Давлат физкультура институтининг талабалари Суръат Салимжонов, Владимир Бунтов ва бошқалар бор. Ёшларнинг қайси бири командага қабул қилинадилар? Бу саволга ўқув тайёргарлик машқлари жавоб беради.

— Албатта, ҳозирча команданинг муқим составн ҳақида гапириш эрта. Лекин, коллектив асосини кимлар ташкил этади?

— Яновский, Бондаренко, Белялов, Денисов, Бойматов, Якимцов, Журавлёв, Аҳмедов, Шквирин, Гесс, Амриев, Кабаев, Семенко...

Ўтган йилги жароҳати туфайли Фахриддин Исломов ҳали машғулотларни бошлаганича йўқ. Виталий Жилкин эса иккинчи операциядан сўнг командага қайтди. У ҳозир машғулотларда фаол иштирок этаётир. Ўйлаймизки, ишқибозлар уни мамлакат чемпионатининг дастлабки ўйинларида кўрадилар.

— Дарвоқе, қайси команда «Пахтакор»нинг биринчи рақиби бўлади?

— Тошкентда ўтадиган анъанавий халқаро турнирда иштирок этиш ниятимиз ҳам бор. Биринчи расмий учрашув февраль ойининг охирида бўлиб ўтади. Воронежнинг «Факель» ва Ивановонинг «Строитель» командаси ўртасидаги учрашув ғолиби билан «Пахтакор» мамлакат биллур совринн учун майдонга тушади.

Мамлакат 47-чемпионати 10 март куни бошланади. Командамиз Тбилисида маҳаллий динамочилар билан ўйнайдилар. 17 мартда эса Бокуда «Нефтчи» билан учрашамиз. Ўз майдонимизда 19 мартда «Арарат»ни, 31 мартда эса «Металлист»ни қабул қиламиз.

— Лос-Анжелесда бўладиган навбатдаги Олимпиада ўйинларида мухлислар мамлакат миллий командаси составида пахтакорчиларни ҳам кўришни жуда-жуда истайдилар...

— Ажаб эмас. Ўтган йили Геннадий Денисов ва Мустафо Беляловлар Олимпиада терма командасида чиройли ўйин кўрсатишган. Икки футболчимиз Қодир Иброҳимов ва Қудрат Мадаминовлар СССР ёшлар терма командасига номзод эканлигини ҳам таъкидлаш лозим.

— Сиз мутахассис сифатида команданинг ўтган йил мавсум сўнгидаги муваффақиятсизлигини қандай баҳолайсиз?

— Бир қатор етакчи ўйинчиларимиз жароҳатландилар. Бунинг натижасида ҳужум чизиғи заифлашди. Ўйинчилар ҳам бир мунча чарчаб қолгандилар.

Ҳозир йўл қўйилган камчиликларни атрофлича таҳлил қилмоқдамиз. Мақсадимиз ўтган йилги хатоларни бартараф этиб, юқорироқ маррани кўзлаш.

Р. ШЕРАЛИЕВ.

ЧАЙҚОВЧИНИНГ ЖАЗОСИ

СУД ЗАЛИДАН

АБДУЛАЗИЗ Яминов чет элда ишлаб чиқарилган джинси шимлардан бирини белига боғлаб, иккинчисини қўлтиғига қисди-да, «Октябрь» бозори томон илдамлади. У йўлда бораркан, миясида турли хаёллар чарх урарди. «Дигбу» маркалисини 300 сўм десаммикан ёки 250. Албатта, бўлмаганда 250 манат бўлиши тайин. Джинси бозори касод бўлмайди. Доимо чаққон. Унисини сотиб бўлгач, «Милтонс»ни кўрсатаман. Кўзларига суртиб, олиб кетишади.

У оёғини қўлига олиб чаққон-чаққон бораркан, худди киссаси бебилиска жарақ-жарақ пулларга тўлиб бораётгандай сезар, унга сари қадамини тезлатарди.

Бозорга етиб келгач, қоғозга ўралган джинси шимни очиб билагига ташлади. Зум ўтмай атрофида беш-олти ёш йигитлар парвона бўла бошлашди.

Абдулазиз Яминов энди шалдироқ ўнталикларни санаб олаётганда кутилмаган воқеа юз берди. БХСС ходимлари чайқовчини жиноят устида қўлга олишди.

Уни бозор ичидаги оператив пунктга «таклиф» этишди. Абдулазиз ҳам бўш келадиганлардан эмасди. Балиқдек сирғалиб чиқиб кетишга уриниб ўзини ҳар ёнга ура бошлади. У джинсини бировдан «шу баҳода сотиб олганини», лекин катта келгани учун қайтиб сотмоқчи эканлигини, бунақа бўлиши мумкинлигини билганида чириб кетса ҳам бозорга олиб келмаслигини гоҳ қизишиб гоҳ йиғламсираб ҳапирарди.

Лекин сезгир милиция ходимлари шу ердаёқ уни фош этишди. Ичидан белига боғланган иккинчи джинсини олиб, столга қўйишни айтганларида Абдулазизнинг ранги оқарди-ю, тили гапга қовушмай қолди.

Тошкент районидаги Охунбобоев номли колхоз аъзоси Абдулазиз Яминов текин даромад қидириб, ўзига чоҳ қазди. У эндигина йигирма беш ёшга кирган, тоғни урса талқон қиладиган, айни меҳнат қилиб элга таниладиган пайти эди. Афсуски, унинг юзига қора доғ суртилди. Октябрь район халқ суди Абдулазиз Яминовни икки йилга озодликдан маҳрум этди. Жиноятчига тегишли мол-мулк давлат фойдасига мусодара қилинди.

Б. ПЎЛАТОВ.

Редактор Н. НАСИМОВ.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
/"Ташкентская правда"/
Орган Ташкентского обкома Коммунистической партии Узбекистана и областного Совета народных депутатов

БИЗНИНГ АДРЕС:
700000. Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748, масъул секретарь—334808, 325353, секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 325778, саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749, қишлоқ хўжалиги — 325647, пропаганда; совет қурилиши — 325645, фан, маданият ва олий ўқув юртлари — 325553, адабиёт ва санъат — 325767, ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733, хатлар ва оммавий ишлар; фельетонлар — 334048, 325354. Фотомухбир — 325894.